

Millî Şefin nutku yurdun havasını ferahla doldurdu

Nutkun piyasadaki akisleri de şayanı dikkat oldu: Kara borsada durgunluk başladı, bazı gıda maddeleri bollaştı

Millî Şefimiz evvelki gün Büyük Millet Meclisinde tarihî nutuklarını irad buyururlarken

Ankara 2 (Hususi) — Millî Şefimizin Büyük Millet Meclisinde irad buyurmuş oldukları tarihî nutuk Türkiye'nin her tarafında, bütün Türk gazetelerinde heyecanlı yanlara sebep olmuştur.

Bugünkü Ulus gazetesinde Fahri Rıfkı Atay ezcümle diyor ki: — Şefimizin dünkü nutku yeni Türkiye'nin başlıca vesikaları arasında kalacaktır. İç ve dış politikamızı izah eden bu nutukta fikirler, cümleler ü-

zerinde hiç bir karartı yoktur. İç ve dış durumumuzu vatandaşlara anlatırken bugünkü nazik günlerde onları yardıma çağırarak için hiç bir şekilde oyalamak kaygusuna kapılmamıştır. (Devamı 5 inci sayfada)

Cumhuriyet bayramı münasebetile İtalya'da dostane neşriyat

İtalyan siyasi mahfelleri ve matbuatında 19 uncu cumhuriyet yılı derin akisler bıraktı

Roma 2 (A.A.) — Stefani ajansı bildiriyor: İtalyan siyasi mahfellerinde bildirildiğine göre cumhuriyetin (Devamı 5 inci sayfada)

Japon donanmasına indirilen yeni darbe

2 tayyare gemisi, 2 zırhlı 3 kruvazör ağır hasara uğratıldı

Vaşington 2 (A.A.) — Bahriye nazırlığının tebliği: 26 ilkteşinde Stawart adalarının doğusunda cereyan eden hava (Devamı 5 inci sayfada)

Sovyet elçisi Moskovadan dönüyor

Ankara 2 (Hususi) — Bir müddettenberi mezunen memleketinde bulunan Sovyet büyükelçisi Minoğradofun Ankara'ya gelmek üzere yola çıktığı haber verilmektedir.

Bir ihtimale göre Sovyet ihtilalinin yıldönümüne tesadüf eden önümüzdeki Cuma'tesi gününe kadar büyük elçi şehrimize varmış bulunacaktır.

Bulmacalarımız

On dördüncü devre bulmacalarını doğru halledip hediye kazanan okuyucularımızın isimlerini bugün 4 üncü sayfanın birinci yüzünde bulacaksınız.

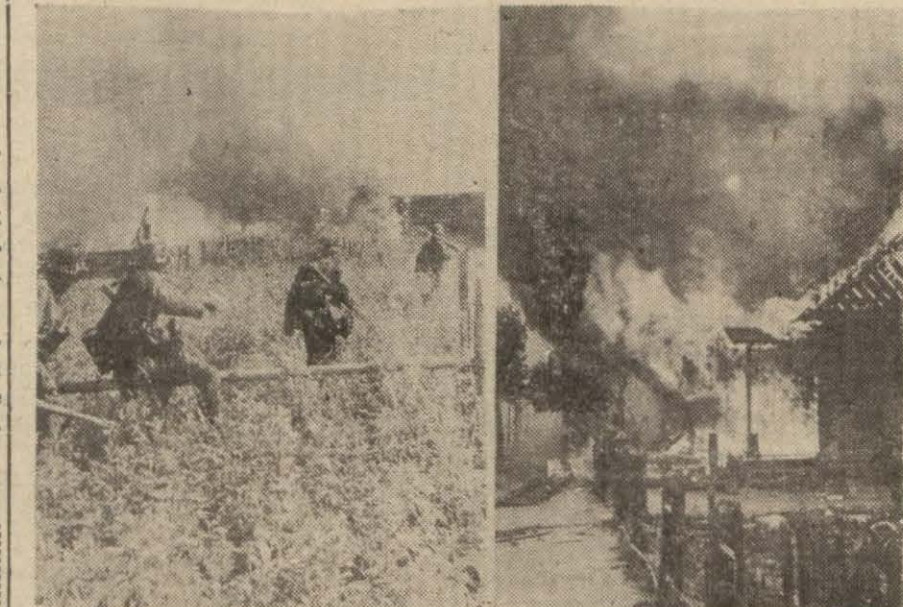
El Alemeynde mihver kuvvetleri taarruza geçtiler, harekâtı bizzat Rommel idare ediyor

Berline göre, İngilizler aldıkları yerleri terkettiler, Londra da, bazı mihver kuvvetlerinin irtibatının kesildiğini bildiriyor

Berlin 2 (A.A.) — Askeri kaynaklardan bildirildiğine göre, İngiliz taarruzunun yeniden başlamasını müteakib Sidi-Abdürrahman istikametinde dar bir kesimde cereyan eden şiddetli bir çarpışmadan sonra, İngiliz kuvvetleri, Cumartesi sabahı bir Alman taburunun mevzilerine girer. (Devamı 5 inci sayfada)

Almanlar Alagir şehrini aldılar

Sovyet tebliği Stalingrad'da Almanların bazı müstahkem mevzilerden çıkarıldıklarını bildiriyor

Stalingrad varoşlarında yanan binalar ve ilerleyen Alman askerleri

Berlin 2 (A.A.) — Alman ordusu Tuapse demiryolu kesimi boyunca sıralanmış bulunan zırhlı zeminlikleri ele geçirmek için muvafık sarp arazi üzerinde hareket eden pl.

Memurlara elbise ve ayakkabı tevziatı

Maliye Vekâleti projesi yakında icra vekilleri heyetine sevkedecek

Parasız giyim eşyası verilecek olanlar 3 gruba ayrıldı

Ankara 2 (Hususi) — Memurlara elbise ve ayakkabı tevziine dair kanun projesini Maliye Vekâleti hazırlamış bulunmaktadır. Önümüzdeki günlerde İcra Vekilleri Heyetine sevkedecek olan bu proje ile parasız giyim eşyası verilmek suretiyle yapılacak yardımdan devlet ve müesseseler baram kanunlarına tâbi daire ve müesseseler memurları faydalanabilecektir. Proje bu (Devamı 5 inci sayfada)

Erzincanda zengin bir kömür madeni bulundu

İşletilmeğe başlanan madenden tonlarca kömür çıkarılıp stok yapıldı, fakat yolsuzluk yüzünden sevkiyat kabil olamıyor

Erzincan 2 (Hususi) — Erzincan kırk kilometremesafede Başköy nahiyesi civarında Deliktaşta maden kömürü bulunmuştur. Damarları çok zengin olan bu kömürün kalorisi beş bindir. Burada İktisad Vekâleti birkaç (Devamı 5 inci sayfada)

Yeni zenginler nasıl para yiyorlar?

Bu şayanı dikkat röportaj serisine yarın başlıyoruz

Röportajı yapan Nusret Safa Coşkun

Üniversite dün heyecanlı bir törenle yeni ders yılına başladı

Bu sene girenlerle Üniversite talebesinin mecmuu 11 bini buluyor

8 doçentimiz profesörlüğe terfi etti, hariçten iki tanınmış ecnebi profesör daha getirildi

Üniversitede dün sabah saat 9 da konferans salonunda bütün fakülteler profesör, doçent ve talebelerinin iştirakile yapılan açılış merasimini müteakib yeni ders yılına başlanmıştır.

Sabahın çok erken saatlerinden itibaren konferans salonunu binlerce genç işgal etmeğe başlamıştı.

Konferans salonunun çatısı altından taşan ve civar sokaklara kadar yayılan gençlerden binlercesi de Rektör Cemil Bilsel'in açılış nutkunu hoparlör tertibatı ile dışarıdan dinliyorlardı. Sesleri Lâleli ve Beyazıt semtlerinde neşeli ve dinç akisler bırakan bu gençlerin her bir (Devamı 2 inci sayfada)

Rektör Cemil Bilsel nutkunu söylerken

Yeni umumî meclis dün valininutkile içtimalarına başladı

Vali nutkunu söylerken

İstanbul umumî meclisi dün de açılış ve yeni intihab devri için 14 de vali ve belediye reisi resî toplantılarına başlamıştır. Doktor Lütfi Kırdarın riyasetinde. (Devamı 6 inci sayfada)

Yeni tarihî tefrikamız

(Osmanlılar) devrinin millî tarihimize için büyük ehemmiyeti olan bir safhası

"İkinci Osman, in kellesini götüren büyük ihtilalin iç yüzü ve gizli âmilleri

Yazan: "Patrona Halil, in muharriri

Aynı kudretli kalem, daha heyecanlı mevzu Pek yakında "Son Posta,, sütunlarında

Hergün

Şef konuştu

Ekrem Uşaklıgil

Cumhurreisimizin Millet Meclisinde söyledikleri açılış nutku bu defa incelediği meselelerin genişliği bakımından mazide söylediklerinin çerçevesini aşan müstesna bir ehemmiyet aldı.

Devlet reisinin yeni bir teşrii devre başlanğıcında söylediği nutuk daima bir yıllık faaliyetin geniş bir bilançosudur. Bazan da içine girilen yeni senede yapılacak işlere dair bir direktif mahiyetini haiz, bir program halini alır.

Cumhurreisimizin Millet Meclisinde söyledikleri açılış nutkunun bariz vasfı bu umumî kaidenin dışında kalmış olmasıdır, müstesna ehemmiyeti de bu hususiyetten ileri geliyor ve bu hususiyet şeklinde olduğu kadar esasta da göze çarpıyor.

İsmet İnönü'nün sıfatı bizim için yalnız bir devlet reisi olmaktan ibaret değildir. Biz onun şahsında her şeyden önce bir Millî Şef görürüz. Millî Şefin sıfatını da daima bir babalık sıfatı ile karşılaştırırız. Radyoda dinlediğimiz veya gazetede okuduğumuz nutkun muhtelif parçalarında bu üç sıfatın üçü de zaman zaman duyulmuş kalblerimizi sarsmış, hislerimizi kamçılamıştır.

İsmet İnönü'nün şahsında bizim için bu üç sıfatın birleşmiş olması dışında, dış memleket için bir başka sıfat daha vardır, ki o da insanlık aşkıdır. Diyebiliriz ki, bu sıfatı taşıyanın sesi de en kat'i şekilde olarak en zivade bu defa söylediği nutukta duyulmuştur.

Cumhurreisimizin Millet Meclisinde söyledikleri açılış nutku, yekdiğerine çok yakından bağlı olarak, dış memleket ve iç memleket manzarası olmak üzere iki kısma ayrılır. Dış memlekette gördüğümüz şudur:

«Muharebe edenler arasında bir anlaşmayı bugün için ümid ettirecek hiç bir yerde hiç bir delil yoktur. Öyle görünüyorki 1943 yılı daha geniş ve daha insafsız muharebelerle geçecektir.»

Bizim için ne kadar acı olursa olsun bu manzarayı görmemiye, gördüğümüz manzaradan da böyle bir netice çıkarmamıza imkân yoktur. Bir muharebe ne kadar çetin olursa olsun ne kadar uzun sürerse sürsün, bir gün elbette sulhle neticelenir, bu sulh nasıl bir sulh olabilir?

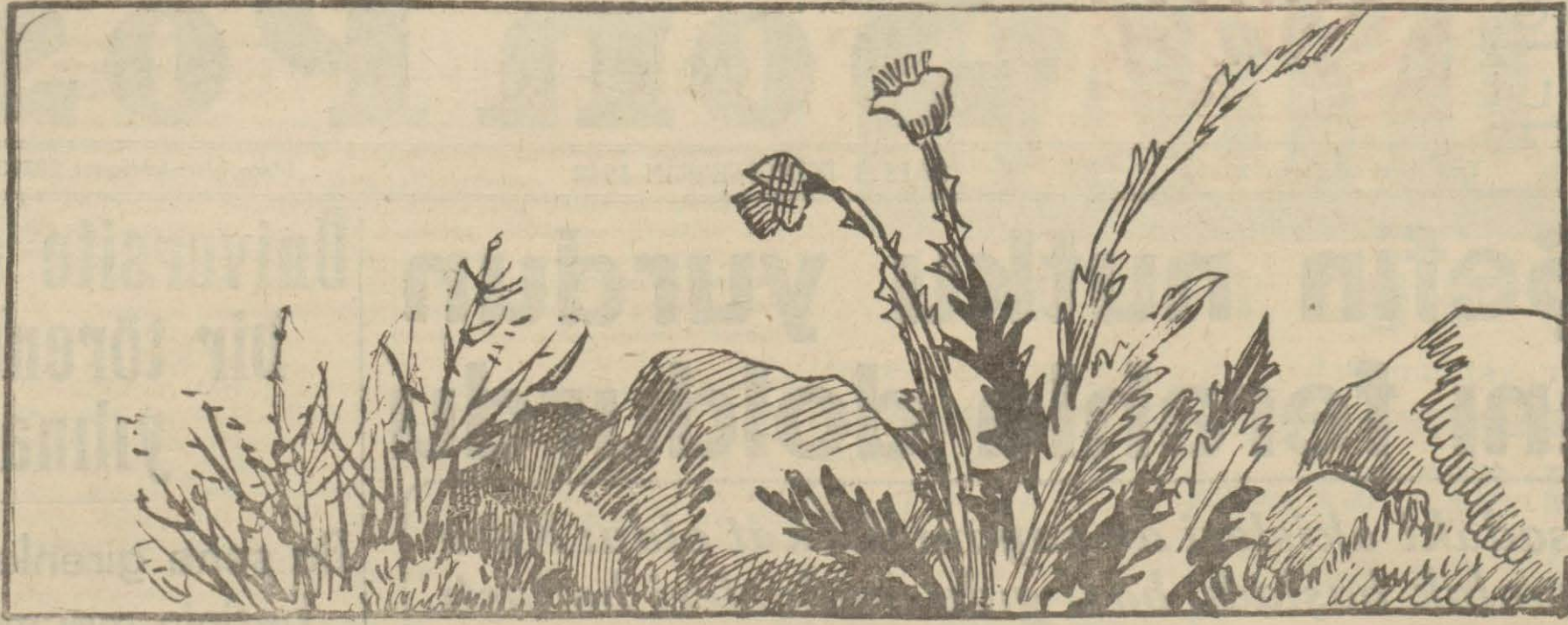
İsmet İnönü'nün insanlık aşkı sıfatı yüksek sesini işte bu sulh önünde işliyor, diyor ki:

«Bütün küreyi kaplamış olan harbin şimdiye kadar olan inkısafta neticesi olarak yeryüzünde bir tarafın hâkimiyetine dayanan bir siyaset yapısının kalınamayacağı veya kurulamayacağı anlaşılmasına başlanmış denilebilir.»

«Milletlerin küçük büyük hepsi için yeryüzünde istiklâl ve haysiyetle yaşamak imkânı sabit olacaktır. Bizim milletler arası siyasette de ma esas prensibimiz olmuş olan bu gayenin en insafsız mücadelelerden sonra olsun, (Devamı 6. sayfa devamında)»

RESİMLİ MAKALE:

İyi tohum, kötü tohum

Kötü tohum çabuk yeşerir. Çabuk gelişir, çabuk ürür, kökünün kazınması daima güçtür.

La Fontain

İyi tohum daima güç bulunur, çok nazik olur, çok geç meyva verir, kıymeti de gösterdiği bu güçlükten ileri gelir.

Şehir Haberleri

Harb ekonomisi bürosunun mesaisi ve kadrosu genişliyor

Büro, eski işe müsteşarlığının vazifelerini görecektir, piyasanın kontrolü ve vurgunculukla mücadele işleri de bu büroya aid olacaktır.

Haber aldığımızı göre bundan bir müddet evvel Ticaret Vekâletinde kurulmuş olan harb ekonomisi bürosu kadrosu daha fazla genişletilecektir. Büro, yeni şekilde bütün ihtiyacı karşılayabilmek için faaliyetini yalnız etüd işlerine inhisar ettirmeyecek, daha çok işleri mahiyette bir şube olacaktır. Harb ekonomisi şubesi yeni şekilde aynı zamanda idari salâhiyetleri de uhdesine alacak ve bilhassa eski işe müsteşarlığının işlerini başaracak bir daire olarak çalışacaktır. Aldığımız malumata nazaran piyasa kontrolü ve vurguncularla bu şube meşgul olacaktır.

Bulgaristandan gelen 3 motörde kaçak eşya bulundu

Birkaç gün evvel ithalât eşyası yükü oduğu halde Bulgaristanın Burgaz limanından gelen 300 tonluk Terakki motoründe gümrük muhafaza memurları ani bir arama yapmışlardır.

Motörün muhtelif yerlerine mebarede gizlenmiş zücciyeye eşyası, tıbbî ecza, çuval, çizgili defter, yünü kumaş, eşarplar, kuru fasulye ve balya çemberi bulunmuştur.

Motörün kaptanı Yusuf Dinçerle 6 tayfa tevkif edilerek, haklarında takibata başlanmıştır.

Bir hâdise daha
Gene Bulgaristanın Burgaz limanından aldığı ithalât eşyası ile gelen Gelibolu limanına bağlı Hasan kaptan idaresindeki 300 tonluk Hüda İkerim motoründe de araştırma yapılmış ve 9 tayfaya aid yataklarında içinde 235 kilo kaçak yapıtı bulunarak zapt edilmiştir.

Tayfalar hakkında takibata başlanmıştır.
Bu da üçüncü hâdise
Bulgaristanın Burgaz limanından gene ithalât eşyası yüklü olduğu halde gelen Ahmed Mert kaptan idaresindeki 100 tonluk üçüncü bir motörde de tayfalarca Eyyüb, İsmail ve Süleymanın üzerlerinde ve kendilerine aid eşyalar arasında gizlenmiş emprime kumaş, makas ve çocuk emziği bulunarak müsadere edilmiş, mezkûr tayfalar hakkında takibata girilmiştir.

Bir yavru kamyon altında parçalandı

Galatasaray lisesi ilk okul şubesi talebelerinden 8 yaşlarında Mustafa adında bir yavru dün Ortaköy caddesinden geçerken, şoför Kemal'in kullandığı kamyonun çarpmasıyla ağır surette yaralanmıştır. Kazazede yavru bugün bir halde kaldırıldığı hastanede bir müddet sonra ölmüştür. Şoför yakalanarak hakkında kası ni takibata başlanmıştır.

Üniversite dün heyecanlı bir törenle açıldı

(Baş tarafı 1. sayfa devamında)
relerinin yüzünde yeni ders yılını girmenin heyecanı ve sabırsızlıkları okunuyordu.

Merasime tam saat 9 da binlerce talebenin alkışları arasında kürsüye çıkan profesör Cemil Bilsel'in açılış nutku ile başlamıştır.

Rektörün nutku

Cemil Bilsel nutkuna, «Yeni ders yılını üstün, verimli bir çalışmaya ve başarıya yılı olması dileğiyle açıyorum» demiş ve Üniversitenin bu ders yılı tedrisatına başlarken memleketimizin ve dünyanın içinde bulunduğu ahvali kısaca tebarüz ettirmiştir.

Rektör, bilâhare yanan Fen ve Edebiyat Fakülteleriyle bunların yerine Cümhuriyet hükümetinin ve büyüklerimiz alâkaları ile yapılmak üzere bulunan modern bina hakkında izahat vermiştir.

Bu bahsi Rektör şu sözlerle bitirmiştir:

«İstanbul şehri, öğülmemesi kabîl olmıyan bir kadırbilîlikle karşıda İnönü gezisini açtı. Buraya yerinde olarak İnönü anıtı dikilecektir. Ben de güzel şehre haber veriyorum ki, İnönü'nün asıl anıtı bu bilgi evi olacaktır. Ve bunun önünde İnönü bilgisi ve gençliği inanın şahlanmış ifadesi olarak astra-lara güvenle bakacaktır.»

Rektörün anlattığına göre, bu yıl Üniversiteden 719 kişi mezun olmuştur. 288 i Tıp, 196 sı Hukuk, 99 u Edebiyat, 72 si Fen, 60 ı İktisad ve 31 i diş hekimliğinden dir.

Terfi edenlerin sayısı 5703 tür. Yeni yazılanların sayısı 2390 dir. Üniversite talebesi bunlarla 11 bine varmıştır.

Yeni profesörler

Cemil Bilsel daha sonra bu yıl Üniversite tedris kadrosuna alınan profesörlerin isimlerini söylemiş tir:

«Bu yıl Edebiyat Fakültesinde yeni açılan (Bizans san'atı tarihi) ve (Klasik filoloji) kürsülerine birer yabancı profesör angaje edilmiştir. Fen Fakültesinin astro-

nomi kürsüsüne profesör Rayd, umumî İktisad kürsüsüne de profesör Viçi çağırılmıştır. Her iki profesörümüz de memleketimize gelmek üzere yolda bulunmaktadır.

Üniversitemizin Türk profesörler kadrosuna hariçten ayrıca iki Türk profesörü daha ilihak etmiştir. Bunlardan profesör general Dr. Tevfik Sağlam Üçüncü dahiliye kliniği, Şevket Mehmed Ali, ticaret hukuku kürsülerini idare edecekler dir. Bunlardan başka bu yıl Üniversitemizin tedris kadrosundan 8 doçentimiz de muhtelif kürsülerin profesörlüklerine terfi ettirilmiştir.

Profesör olan doçentler

Dr. Naci Bengisu, Dr. Nebil Bihan Tıp Fakültesine, Dr. Yavuz A. badan inkilâb tarihi profesörü olduğu için her birimizin kendisini ayrı ayrı tanıdığımız Dr. Hıfzı Veldet Hukuk Fakültesine, Dil Okulundan her birimizin çok iyi tanıdığımız Sabri Esad Siyavuşgil, Ali Tevfik Tandoğan Edebiyat Fakültesi, Refi Şükrü Suğla İktisad Fakültesi profesörlüklerine getirilmiştir. Kendilerine muvaffakiyetler dilerim.»

Yılın çalışmalarını anlattıktan sonra Rektör; Üniversite hocaları na ve gençlerine düşen vatan vazifesinin inan; güven ve faziletle çok çalışma olduğunu; zorlukların karakterli milletlere yenme hizi verdiğini, sayın Başvekilimizin dediği gibi Türk milletinin hamuru daha ziyade çetin zorlukları yenmek için yoğurulduğunu söylemiş, Ebedi Şefimizin Atatürk'ü büyük örneğini anlattığı ve sözleri şöyle bitirmiştir:

«Üniversiteler, bilginlerle, bilgi arayan gençlerle ve bilgili çalışmalarla zoru günlerde de milletlerinin güvencisi ve dayanacıdır. Her birimizin iradenizden kuvvet alarak yeni yılmızta parolasını, inan, fazilet ve çok çalışma olarak ilan ediyorum.

Türk milletinin inan, fazilet ve çok çalışma öneği İnönü, bize bırakıyor.»

Bundan sonra ilk ders profesör Kerim Erim tarafından verilmiştir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir arkadaşımız yazdığı yazıda İstanbul balıkhanesindeki torikler konuşturuyor. Yazının bir parçasını beraber okuyalım:

«İriyarı, yaşlı bir torik konuşuyordu:

«Tutulmağa gelmez kuzum. Kadına tutulmak bir, ağa düşmek iki... İkisinde de evvelâ boğarlar, sonra -varsapullarını yüzerler, sonra tava mı istersin, şiş mi, ishara mı hülâsa adamı kebab ederler. En insafsız fırına atar... Onun için kaderinize küsünüz... Bir kere ellerine düştük...»

Torik bu sözü söylerken kendi kendime:

«Vurgunculardan mı bahsediyor? diye düşündüm.

Körpe bir palamut söze karıştı:

«Acaba başka bir yere gitsek olmaz mı? Meselâ Engüriye?»

«Sakin! Bizim akrabadan çocuklar vardı. Geçen hafta Ankara'ya gittiler. Bir gece buzlar içinde seyahat ederek donduktan sonra İstanbul'dan beş kuruş da ekşiğine satıldılar... Kuzum orada toriklere, palamutlara İstanbul'daki gibi kıymet veren yok! Oturun oturduğunuz yerde! Neden derler, taş yerinde ağırdır diyer!»

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Ofun zenginlerinden olduğu halde dilenen adam!

Dün Tepebaşında garib bir hâdise oldu, bir genç dilenirken gördüğü zengin bir adamı hayli hırpaladı, fakat dilenci kaçtı

Dün Tepebaşında enteresan bir hâdise vukua gelmiştir. Tepebaşında dilenmekte olan ve 45 yaşlarında kadar tahmin edilen İbrahim adında birinin yanına o sırada oradan geçmekte bulunan genç ve ya. kişikli bir adam yaklaşarak kendisine sadaka vermiş ve:

«Eskiden ne iş yapıydın? Neden bu hale düştün?» diye sormuştu. Dilenci de bu iyi kalbli adama hayatını anlatmağa başlamış ve tam sözünü bitireceği sırada genç adam:

«Utanmadan yalan da söyleyorsun!» diyerek dilencinin yüzüne kuvvetli bir yumruk savurmuştu. Dilenci sendelemeye ve kaçmağa teşebbüs etmiş de genç adam buna mâni olmuş, dilencinin yakasına yapışmıştır. Hâdiseyi gören halk vak'a mahalline üşüşmüş, genç adam da etrafındakilere şunları anlatmıştır:

«Bu adam Ofun ileri gelenlerindedir. Epeyce malı, mülkü var. Hiç çalışmaya eline en aşağı ayda 600 lira geçer. Bundan başka 3 tane de yetmiş ve ıçtımâi mevkiî olan çocukları var.»

Yakasını kurtarmaya çalışan dilenci ise:

«Yalan, yalan vallahı yalan. Ofluyum ama malım mülküm, beş param bile yok. Hem dilenmek kabahat mi? Boşboşuna oturmuyorum ya? Bu da bir nevi meslek» diye söylenmiştir.

O semtli olan biri de şunları ilâve etmiştir:

«Bir müddettenberi semtimize dadanan bu adamdan çok şüphelenirdik. Zengin olduğunu bazı kimselerden duymuştuk ama inanamak aklımıza gelmedi. Zavallı bizler, ne biçim adama sadaka veriyormuşuz?»

Dilenci İbrahim yakasına yapışan adamın bir aralık elinden kurtulmuş ve:

«Dilenciligi de meslekten saymıyorlar» diye söylenerek kaçmıştır.

Vali Beyoğlu işe bir'iklerini teftiş etti

Vali ve Belediye Reisi doktor Lütü Kırdar dün Beyoğlu mıntakasındaki nahiye işe bir'iklerini teftiş etmiş, karne tevzili işlerini gözden geçirmiştir. Millî koruma kanununun verdiği salâhiyetlere dayanarak bu teftişler sık sık devam edecek ve yolsuz hareket görülen memurlar şiddetle cezalandırılacaklardır.

NİŞAN TÖRENİ

Sabık Berlin Büyük Elçimiz merhum Kemal'in Sami Paşanın kızı AYTEN ile Belediyeler Bankası umumî müdürü Süleyman Sami Kepenek'in oğlu ROMA Büyük Elçiliğimiz kâbürlüde FAAT KEPENEK'in nişanlandıkları haber alınmıştır.

Nişanlara sonsuz saadetler dileriz.

Sabahtan Sabaha:

Millî varlığı tehdit edenlere karşı nasıl Merhamet caiz Değilse...

Burhan Cahid

Yavuz İsmet İnönü az konuştu. Fakat kullandığı cümleler çok özlü, fikirler kuvvetli, kelimeler tartılı idi.

Her vatandaş bu baba dilini anladığı için değerli öğüdüleri burrada tekrar etmeyeceğim. Millî Şefin dünya hâdiselerine temas eden fikirleri, devlet adamı görüşünün daha üstünde bir mürşidin fikirleridir.

İsmet İnönü birkaç cümle ile dünyayı kaphyan dalâletin ve hâkimiyet vahimelerinin ıcyüzünü aydınlatmıştır. Beşer tarihi kan ve ateş tufanı içinde bu ay dnlığa elbet çıkacaktır. Fakat hâdiseler henüz seyrini takib ediyor 1943 yılı karanlıktır.

Cihan durumunun halini ve atisini böylece birkaç kelime ile çizen Millî Şef kuvvetli objektifini Türk vatanına çevirdiği zaman daha heyecanlı idi. Ateş dalgaları arasında Türkiye harbin yıkıcı tesirlerinden korunmak imkânını bulmuştur. Değişmeyen merdane siyaseti ve büyük ordusunun kuvveti kırılmaz bir kalkan gibi vatani emniyette tutmaktadır.

Bu emniyet içinde inkilâb davamızın ileri hamlelerine devam ediyor ve büyük işler başarıyor. Fakat başka memleketleri saran iktisadî buhran hududlarımız içinde bizi de zorlayacak kadar genişlemiştir. Cemiyetlerin yaşama şartları birbirleriyle olan temaslarına bağlı olduğu için bu da tabiidir. Fakat biz bu sıkışık vaziyeti gene dış politikamızdaki değişmez kararımız gibi gene aynı metanet ve cesaretle karşıyoruz. Hükümet halkı zarardan korumak için her gün yeni tedbirler alıyor. Biz de bu tedbirlere göre ona destek olacağız. Millî Şefin hükümet namına bizden istediği budur. Buhranlı zamanları fırsat bile rek kiplerini dolduranları hükümet ve halk elbirliğile meydana çıkarırsa mücadele daha kolay netice verecektir.

Yalnız adedleri herhalde sayılı olan bu insanlara karşı adaletin vereceği hüküm de kesin olmak icab eder. Eğer Türk milletini normal sıkıntılar dışında tazyik edenler sayılı ise vatan namına bunların faaliyetlerine değil vücudlarına bile nihayet vermek elbette doğru olur.

Her inkilâb hamlesinde daima radikal hareket eden cumhuriyet reimi millî varlığını tehdit edenlere karşı olduğu gibi iktisadî varlığını bulandıranlara karşı da radikal hareket ederse sonunu metanet ve cesaretle beklediğimiz bu dünya hâlesine daha kuvvetli bir cephe ile dayanırız.

Burhan Cahid

Kibriti 5 kuruşa satmış!

Sirkecede Muradiye caddesinde tütüncülük yapan Mehmed Yılmaz 5 kuruştan kibrit satarken yakalanarak millî koruma müddetumumiliğine verilmiştir.

İstanbul Borsası

2/11/942 açılış - kapanış fiyatları

Açılış ve kapanış		
Bondra	1 Setrân	5.24
New-York	100 Dolar	130.50
Cenevre	100 İsviçre Fr.	29.98
Madrid	100 Pegeta	12.9375
Stokholm	100 İsvç Kr.	31.1350

Eşam ve Tahvilât

% 7 Birinci tertip	Millî	19.—
Müdafaa istüvrazı		
% 5 Birinci tertip	Millî	19.—
Müdafaa istüvrazı		
Merkez Bankası		149.—

TAKVİM 2 nci teşrin

Rumi sene 1398	3	Arabi sene 1391
1 nci teşrin 21	Salt Resmî sene 1942	Hızır 182

GÜNEŞ Şevval İMSAK

S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
7	34	5	54				
1	29	11	49				
Öğle		İkindi		Akşam		Yata	
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
E	12 08	10 45	18 03	19 57			
V.	4 54	9 41	12 —	1 83			

EDEBİYAT

Edebiyatta hakikat ve hakikatin benzerleri

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Eski edebiyatçılar, meselâ eski şairler veya romancılar için şöyle düşünenler yok değildir:

«Canım, fazla kütüphane kurdu bunlar! Buram buram kitab kokuyorlar, buna mukabil tabiatın ve cemiyetin dışında yaşıyorlar. Halbuki hayatın içinde olmadan hayata bakılamaz... Vesaire...»

Burada hemen şunu da ilâve edeyim ki, böyle düşünenler yalnız bizde değil, diğer memleketlerde de vardır, hem de edebiyat kültürü pek ileriye gitmiş olanlarda... Hattâ bazan, pek büyük kitab kurdu olan pek bilgin edebiyatçıların da yüksek perdeden bu sesle haykırdıkları duyulmuştur. Fransada Anatole France gibi... Evet, o bile, «Edebi hayat» isimli seri tenkid ve tahlil eserlerinin bilmem hangi cildinde bu tonla konuşmuş, kitab me-raklılarından ve kütüphane kurdu larından acı acı şikâyet ederek, gözlerimizi etrafımızdaki hayata ve tabiate çevirmenin lüzumunu belirtmeğe çalışmıştı. Fakat kendisi, büyük üslûbkâr olduğu kadar büyük kitab amatörü, büyük bilgi dağarcığıdır, orasını, sanki mahsus gizlemektedir! O halde, bu tezadı nasıl ifade etmeli ve hangi neticeye bağlamalı? Bana öyle geliyor ki, derin fikirli şahsiyetlerin, üstadların kitaptan şikâyet ettikleri sayfalarda anlatmak istedikleri, sadece, yalnız kitaba bağlılığın bir şey ifade etmediği hakikattir. Yoksa onlar da pekâlâ bilirler ki (aksini düşünemeyiz, zira kendi bilgileri buna şahiddir) kitaba gözlerini kapayanların ve yalnız hayati müşahade etmek iddiasile

ortaya atılanların çoğu, yavan, renksiz, biçare kimselerdir. Ne geçmiş devirlerin, ne yaşadıkları devrin kitaba girdiğini bilmeyenler, yalnız cahil değil, yaratıcı kudretleri daima sakat kalmağa mahkûm olanlardır. Böyleleri, çok kere, evvelce yapılmış tahlillerin, keşiflerin peşinden koşarlar ve sanki yeni bir şey bulduklarını sanırlar. Hakikatte ise, aynı yolda kendilerinden evvel izlerini kuvvetle çizmiş olanların ayakları dibine yıkılmışlardır, gülünlükleri de buradadır. Fakat işte bilhassa bunu anlamak istemeyenlerdir ki, uluorta, kayıtsız, şartsız kitabın aleyhinde bulunurlar ve san'atkârın şahsiyetini - ne kadar üstad da olsalar - başka şahsiyetlerin eserleri arasında kendi tâbirlerle boğulmuş görmekten korkarlar. Sanırlar ki bu uğurda harcanacak zekâ ışığı ve dökülecek alınteri gene o san'atkârın şahsiyeti hesabına günâhtır; insanın tabiatını de, bizzat tabiat gibi, her türlü te-sirden ve maniadan korumak lâ-zımdır. O halde kitaba değil, yalnız tabiate ve tabiatın içindeki insana bakmak kâfidir.

Şimdi gelin, bu teze göre be-düî manasile bir iki tecrübe yapalım.

Meselâ şüir yazacağız! Haydi işte, yeni bir şair gibi (ismi lâ-zım değil) şu kurd yenikli, şu perişan mısraları ortaya dökelim:

Ne yapsam
Keyiflenemem
Kahvede

Can sıkıntısından durulmaz.

Gene o genç şairin (ismi lâ-zım değil) başka bir mecmuada-ki gene aynı fikirle örülmüş bas-

ka bir şüirinden şu mısra dökün-tülerini alalım:

Bir sabah ellerin cebinde çık-evinden.

Ceketin iskemleye asılı kalsın.
Bekleye dursun dostun
Kahvede.

Görüyorsunuz ya, bu şaire göre, hayatın çerçevesi ancak kahvede açılıyor. Kendisi orada can sıkıntısından patlar, fakat gene o peykeden ayrılamaz. Zira insanları, bütün tiplerile orada bulacağı, orada tanıyacağı, kanaatindedir. Bu, bana, neyi hatırlatır bilir misiniz? Vaktile, bundan on beş, on yedi yıl evvel, şimdi tanınmış bir romancımızın bana söylediği bir sözü! Ben ona her akşam Kadıköydeki loş ve kötü bir meyhanede neden oturduğumu sormuştum, o da bana «Ne yapalım, kibar birahane de tetkik edecek hangi adamı bulayım!» cevabını vermişti. Sonra izah etmişti: «Meyhanedekiler ne iseler öyle görünürlermiş, birahanedekiler sahte kibarlıkla içlerini de dışları gibi yaldız-larmış!» Ben o zaman romancı dostumun bu iddiasına gülmüş-tüm. Çünkü yaldızlı ve etikotli sanılan şahsiyetlerin de bazan ne samimi insanlar olduğunu bir tesadüfle anladığım gibi, mey-hane veya kahve kodamanlarının arasında da ne içten pazarlıkları, ne hinoğlu hinleri olduğunu da gene bir tesadüfle öğrenmiş-tim.

Gelelim gene genç şaire. Ceketini evde iskemleye asarak, elleri cebinde sokağa çıkıyor. Fakat bugün kahveye gitmiyecektir. Enayi dost, kahvede bekleyedursun!

(Devamı sayfa 4/2 de)

Söz Arasında:

Koyun derisinden yapılmış bir yelekten büyük bir servet çıktı

Felemenk Hindistanının Japonlar tarafından işgali sırasında elerine geçen vasıtalarla şuraya buraya dağılan Felemenkiler arasında Jan dö Jong isminde bir de Amsterdamlı varmış. Bu adam Cava adasının merkezi olan Batavyadan karısı ile beraber firar ederken bir mezaddan koyun derisinden yapılmış bir yelek satın almış. Bütün seyahati müddetince de sırtından çıkarmamış.

Karı koca salimen Hindistana ayak basınca adamın sırtına bol gelen yeleği biraz daraltmak istemişler. Fakat terziye verecek paraları olmadığı için bu işi kadın yapmak istemiş. Makası vurunca yeleğin i-

suçunun ele geçmesi ile Jan dö Jong hapishaneden kurtulmuş, bu sefer bir başka iddia ortaya çıkmış. Bir başka Felemenk de Batavyanın Japonlar tarafından işgali sırasında duyduğu heyecan tesirile kalb sektesinden vefat etmiş. Vakti hali yerinde olmasına rağmen nakid parası çıkmamış. Eşyaları mezadada satılmış. Bu arada bu deri yelek te satışa çıkarılmış ve Jan dö Jong tarafından satın alınmış. Vaziyet bu şekli alınca asıl yeleğin veresesi

bir dava açarak veraset yolile kendilerine intikal etmesi lâzım gelen (29) bin floreni istemeye başlamışlar. İşler karışmış, arab saçına dönmüş. Çünkü ilk defa yanlış bir tahkik ile hapse atılan Jan dö Jong mağdur bırakılmamasının ikinci bir yanlışlıkla katmerleştirilmesi ihtimalleri akla gelmiş. Bu arada Batavyada bu yeleği satan mezad memuru da mahalli kanunlara dayanarak (5) bin floren tutan bir

(Devamı 6 ıncı sayfada)

"Son Posta,, nın bulmacası : 16 - (16)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan okuyucularımızdan 80 kişiye hoşlarına gidecek hediyeler vereceğiz.

Soldan sağa doğ

ru:

- 1 — Askeri bir okulumuz (10).
- 2 — Temiz kanlılık (6), Orta (3).
- 3 — Canlı (4), Ceketlere konulan ince kumaş (5).
- 4 — Erler (4), Boru nidası (2).
- 5 — Vücutdaki şş (2), Kayak (3).
- 6 — Lezzet (3), Kiraat (5).
- 7 — Büyük masasına gelir (4), Tersî çatı (3).
- 8 — Cerahat (4), Kabul etme mek (3).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

- 9 — Elifbede bir harf (3), Bir nevi temizleyici (6).
- 10 — Oturan (10), Yukarıdan aşağıya doğru:
- 1 — Gurbet (5), Hangi şahıs? (4).
- 2 — Üseranın müfredi (4), Bir nevi balık (5).
- 3 — Kabin ağırlığı (4), Merhamet etme (5).
- 4 — «Gözü gören» ibaresi ile beraber söylenir (8).

- 5 — Bir harf (2), Tersî bir azam (2).
- 6 — Spor alanı (4), Yumurtadan ya pılır bir nevi yemek (5).
- 7 — Zayıf (5), Bir harf (2).
- 8 — Bir emir (2), İktidar (6).
- 9 — Bulmaya çalış (3), Mülkiyet e ki (2), Kraliçe (3).
- 10 — Ceriha (4), İnandığımız manev-seylerin mecmuu (3).

«Son Posta» nun tarihi tefrikaası: 101

PATRONA HALİLİN AKİBETİ

Kırım hanı bu sefer de bir şey yapılamıyacağına hükmettiği için, Patronayı padişahın bulunduğu Topkapı sarayına çekmeği düşünüyordu. Evet, Halil bir defa saraya düşürülebilseydi, çok kolay ve sessiz sadasız ortadan kaldırılabilecekti! Fakat... Saraya gelmeğe yanaşacaklar mıydı?

Kaplan Giray boynunu uzatıp sadrazamın kulağına müzakereyi açacağını söyledikten sonra söze başladı:

— Benim efendilerim ve ağa karındaşlarım. Geçen senelerde müzakere olunduğu üzere, ahidnamelere bakılıp Acem ile muharebenin zahir halde Moskof vesair kefereler ile sulhün feshini iktiza ettiği malûm oldu. Şimdiki halde şark taraflarına sefer elzem olup Moskofun dahi Acem tarafına meyil ve rağbeti ve münkad ahdimucib hareketi tahakkuk eder ise anın dahi ol vakitte çaresi bulunsun ve şimdi hemen bu niyete fatiha okunsun!

— !...
— Mademki susarsız, sükût ikrardan gelür. Şark seferi için Patrona Halil ağaya Rumeli eyaleti ihsan olunsun ve vezaretle ol canibe gönderilecek leşker üzerine serdar tayin kılinsun derim.

— !...
— Münasib olmaz mı benim efendilerim?

— Şu halde Halil ağaya bunda kürk giydirilsün!

Kırım Hanı sadrazamın yüzüne baktı: «Kürk giydirmek bahanesile yan odaya çeküp boynunu uçurduveriniz!» demek istiyordu. Tam burada Urlu öksüre-

rekten yerinden sıçrayıp dikildi, gürültülü korkunç bir sada ile gümürdedi:

— Bre Patrona gibi bir yiğit bunda vezir elinden kürk giyer mi ve ana tenezzül eylemek yakışık alır mı?

Meclistekiler şaşırdılar. Urlu Patronayı kolundan tutarak ayağa kaldırdı:

— Bir kere ana nazar eylemez

misiz? Bu âdem bizim başımız ve başımız üzerinde tacımızdır. Kendüye ancak padişah kürk giydirebilir ve o dahi ancak padişah yedinde kürk ve hıl'at kabul eyleyebilir!

Sadrazam ve Kırım Hanı ke-yiflerinden uçacaklardı. Patrona gururla etrafına bakındı:

— Elbet bunda kürk giyme-züü! (Arkası var)

PARA PARAYI ÇEKER

T. İŞ BANKASI HESABI

K. TASARRUF HESABLARI

2 İkinci eşrin

Kesidesine ayrılan ikramiyeler:

1 adet 1000 İkrâm	
1 » 500 »	
2 » 250 »	
14 » 100 »	
10 » 50 »	
40 » 25 »	
60 » 10 »	

KÜÇÜK TASARRUF HESABI

«Son Posta» nun edebî romanı: 152

Erkeği Kadının Yarattır

YAZAN:

NUSRET SAFA COŞKUN

Dönüyoruz.

— Vedad, diyor, eğer teklifle rine razı olsaydım, seni daha evvel kaybetmiş olacaktım. Sen, senin olmamı istiyordun.. sinema locasında yaptığımız münakaşaları hatırla.. eğer zâfım beni senin kolların arasına atsaydı, şimdi benden nefret edecektin. Yüzümü bile görmek istemiyecaktın. Ne kadar isabet ettiğimi anlıyorsun değil mi? Çünkü, ben yaşlandımdım Vedad! Sen, ben de diyeceksin! Erkek ne kadar yaşlanırsa yaşlansın Vedad, kadına benzemez. Kadınlar, bilhassa genç kızlar, olgun erkekleri severler Sen daima, genç ve taze vücudlar bulabilirsin. Ben, buhalimle artık seni sürükleyemedim hele, Birkaç defa daha sana kendimi verseydim, büsbütün soğuyacaktın, yanında bulunmama bile tahammül edemiyecaktın. Çok makul hareket etmişim. Hislerime kapılarak, susamış kadınlık duyularıyla, canım kadar sevdiğim adamın kollarına koşmaktan beni meneden bu endişe idi. Seni kaybetmek istemiyordum Vedad! Amma, bu tarafını hesaplayamadım. Senin olmazsam da sevginin şiddetini kaybedeceğine düşünemedim. Sanıyordum ki, birbirimize hasret çekerek yaşarsak, daima birbirimizin yanında oluruz. Alâkamız, dostluğumuz za-yıflamaz. Halbuki.

Ba'o gecesi..

Yeşilköye, renk, canlılık ve heyecan veren Parti balosundayız. Her yıl, yazın sonlarına doğru Yeşilköyün bütün ailelerini bir araya toplayan bu kır balosu, çam, kestane ve çınar ağaçlarının, üstüne yeşil bir tavan yaptığı Parti binası bahçesinde verilir. Etrafını taflanlar çeviren bahçe, renkli ampuller, projektörlerle adeta feerik dekor kurulmuş bir sahneye benzer.

Köyün emektar arabacıları, davetlileri taşımakla bitiremi-

yorlar. Kapıda birçok hususî otomobiller sıralanmış.

Işıklar içinde yanan bahçeye muhteşem tuvaletli kadınlar başka bir renk veriyorlar.

Bahçeye, her çiftin veya ailenin gelişinde, mütecessis bakışların arkasından, masum dedikodular başlıyor. Kılık yarışmaçı kadınlar arasında tenkid ve münakaşa..

Arasıra, masalardan pötlüyan kahkahalar, açılan şampanya şişelerinin gürültüsüne karışıyor. Yıldızlı, rüzgârsız, durgun bir yaz gecesi.

Bir aralık, giriş kapısına müteveccih masalarda bir hareket oluyor. Sonra bu hareket, dalga dalga, geriye doğru diğer masalara da sirayet ediyor.

— Vedadlar geliyorlar.

— Kim Vedad!..

— Canım şu san'atkâr, hani. Piyanist!

— Yanındakiler kim?

— Ablası, eniştesi..

— Ya beyaz tuvaletli genç kız.

— Daima sokakta beraber görüyorum. Aralarında bir şey var galiba..

— Fakat çok güzel bir kız.

— Vedad da yakışıklı bir adam!

— Vedadın beyaz saçları ile, genç kızın beyaz tuvaleti tezdad teşkil ediyor. Burada beyazın biri yaşlılığın, diğeri de gençliğin timsali..

— Vedad, o kadar yaşlı değildir.

— Yanlarında bir yaşlı adam daha var.

— Tanımayorum. Belki kızın bir şeysidir.

Tertib heyeti azaları, Vedadın grupunu, pek az misafire nasib olmuş bir iltifatla karşıyorlar.

— Balomuza şeref verdiniz üstad!

Vedad, mahcub, yanından bir adım ayrılmayan Gönülle beraber, ablası ile eniştesine yol veriyor. Piste'in hemen kenarında

kendilerine ayrılmış bir masaya oturuyorlar.

Vedad, muztarib görünüyor. Şimdi bütün gözler masalarında ve kendisindedir. Bu bakışlardan sıkıldığı anlaşılıyor. Gönülle göz göze geliyorlar. Genç kızın gözleri parlıyor, yüzünde mes'ud bir tebessüm. Hayatından fevkalâde memnun olan insanlara has bir huzur ve neşe içinde.. Fakat bembeyaz tuvaletle Gönül bu akşam, bir peri kızından daha güzeldir. İlk defa olarak boyadığı dudakları nar çiçeğini andırıyor.

Pembeleşmiş yanakları, çıplak omuzlarına dökülmüş koyu renkli saçları ile fevkalâde görünüyor. Annesi de, evlendiği gün, gelin elbiseleriyle böyleydi. Fakat o, annesini çok geride bıraktı. Daka güzel, daha cazib, daha şakraktır. Vedad, üzüntülü.. Semahat gelmedi.. onları almak üzere, köşke uğradıkları zaman, o Semahati bahçede günlük elbiseleriyle görünce şaşırınlardı.

— Beni mazur görün, biraz kırıklığım var, gelececeğim.

Diye bir mazeret uydurmuştu. Evet, Vedad, bunun uydurma bir mazeret olduğunu anlamıştı. Semahat baloya gelmek istemiyordu? Niçin? Bu niçinin önüne bir çok sebepler sıralanabilir. Son defa Fener yolunda, Semahat ızdırabını, endişesini döktükten sonra, çok nadir görünmeğe başlamıştı. Vedad, onun gittikçe sarardığını, neşesini kaybettiğini, derin bir melânkoliye düştüğünü görüyordu.

Balo gecesi, Semahat bu renksiz, neşesiz yüzü, meyus halile gözükmeğe istemiyordu. Belki de, fikri sabit halinde kafasına sapanan «ihtiyarlıyorum!» düşüncesinin de tesiri vardı. Hepsisi, dakikalarca ısrar etmişler, fakat bir türlü iknaa muvaffak olamamışlardı.

(Arkası var)

İZMİR HİKÂYESİ UZAK HATIRALAR

HALİD ZİYA UŞAKLIĞIL

— 8 —

Ertesi gün sabahleyin henüz giyinmişim, kahvaltı ederken birden bir tüfek sesile sarsıldım. Hayretle başımı kaldırdım, benim gibi, biraz ötede hayretten başını kaldıran anneme bakarak: — Kedil.. Dedim. O: Ne kedisi? Diye sordu.

Sanki malûmatı varmış gibi: — Kuyruğu kesik sarı kedil.. Diye cevap verdim, sonra anlatım.

Biraz sonra ben odamızdan çıkınca Affanı orada buldum, beni bekliyor olmalıydı. Gözlerin de garib bir sevinçle bir parıltı gördüm. Bu çocukta bir iki şeye dikkat ediyordum, ihtimal ki bu evde ona «Tuhaf çocuk! Garib çocuk!..» denilmesinden ileri gelen bir duygu ile bende bir teces süs uyanmış olacaktı.

Affanın iri kestane, ve güzel gözlerinde bazen üzerinden bir gizli düşüncenin sisleri geçiyor zannını veren bir bulanıklık, bir donukluk görürdüm; bazan yine kim bilir nasıl bir neşenin tutuşturduğu tebessümle karışık bir parıltı, sanki gözlerinin bebedinde titreyen bir mum ziyası...

Sonra, diğer bir halini dahı fark etmekten geri kalmamışım. O bir kere söylemeğe başladı mı, artık karşısındakini unutup, onun ağzını açmasına müsaade etmiyerek aklımdan ne geçerse gır gır onları sıralıyordu. Kendi kendisini dinlemekten, hiç durmadan söylemekten mest oluyorcasına bir hali vardı; bazan da susardı; için için bir şeyler düşüncasına donuk bir çehre ile somurtuyordu, ve o zaman kaşlarını kaldırarak alından müz'ic düğüncelerin dalgalarını silmek istiyorcasına yükseltir ve elini saçlarının üzerinden geçirerek sanki kendisini rahat bırakmışın bir şeyi, meselâ bir sineği, bir arıyı koğmak isterdi.

Bütün bu şeylerin belki hiçbir manası yoktu, fakat onun hakkında kullanılan tabirlerin bende uyandırdığı bir merak ile zihin bunlara takılıp durmuştu.

Gülümsiyerek bana: — Oldu! oldu; dedi. Sarı kediyi arkadaşlarının yanına gönderdim, sonra daha bariz bir sevinçle: — Sen, dedi; dün gece selâmlıktan çıkar ken farketmedin. Ben büyük babamın elimi öperken ona yavaş sesle: «Dedeciğim!» Diye başladım. Ondan mühim bir şey istiyecek olursam böyle hitab ederim, o bundan pek ziyade haz eyler. «Halid Bey bizde misafir! Ona bir araba seyranı yaptırmak istiyorum. Bucaya kadar. Müsaade ederseniz Pavliye söyleyelim, landosunu başka yere koşmasını. Bizi Bucaya kadar götürsün.» O i'tiraz etmedi, yalnız Arnavud Süleymanı beraber alınız!» dedi. «O burada lâzım olur!..» diye atlattım, hemen Pavliye haber uçurdum. Birazdan gidiyoruz. Ben büyük anneme de haber veriyim, sen de hanım teyzemden izin al!.. Hemen yola çıkalım. Epeyce uzun bir seyahat!»

Ben biraz afallayarak dinliyordum, elimi uzatarak pencereyi gösterdim. İnce bir yağmur çiseliyordu. O omuzlarını silkti: — Bundan bize ne? Demek istidi.

Yarım sat sonra ikimiz de landoya kurulmuş olarak yola çıktık. Yağmur durmuş gibiydi. Ben ne Bucayı bilirdim, ne de bugün yapılacak seyranın esasını düşünbilirdim. Affan bir aralık yine kaşlarını kaldırarak alnının içinde çalkalanan bir fikri koğmak istiyorcasına: — Ben! Dedi; pek iyi ata binerim, gayet iyi nişan alırım, her ava çıktıkça eve boş dönmem. Bahçede geberttiğim kediler de bunun bürhanıdır. Yalnız araba kullanmağa pek merak ediyorum. Şimdiye kadar hiç fırsat bulmadım. Bugün...

Sustu, arkasını söylemekten sakındı. Benim tarafımdan bir i'tiraza uğramak istemiyordu.

Şehrin geçilen sokaklarını da pek iyi tanıyıordum. Biz iki çocuk koca londonun içinde herkesin dikkatini, merakını celbediyorduk. Şehirden çıktıktan sonra yolu, kırları, şurada burada ağaç

kümelerini temaşa etmek beni pek eğlendirirdi Birinci defa olarak İzmirin dışında bir gezinti yapmış oluyordum. Bu suretle yolun uzunluğunu farketmedim, nihayet Bucaya vardık.

Bu güzel köyü görür görmez: — Aman dedim; ne güzel yermiş bu Buca...

O başını sallayarak: — Neye yarar? Dedi; yine yağmur başladı; devam ederse köyü gezemeyeceğiz.

Bunu işiten Pavli başını çevire rek: — Küçükbey! Dedi, kahveye girelim. Yağmur geçinceye kadar orada bekleriz. Yoksa hep ıslanacağız.

Affan: — Olur! Dedi. Pavli arabayı kahveden biraz ileriye sürerek durdu, hep beraber kahveye girdik.

Affan kahveden gelen çırağa emir verdi: — Bize birer kahvel..

Biraz ötede oturan Pavliyi göstererek: — Pavliye bir büyük kadeh bira ile ekmek, zeytin, peynir...

Pavliye seslendi: — Pavli, sen kahvaltı etmemişsindir. Güzelce karnını doyurmağa bak.

Pavli: Efharisto, Beyimu dedi. Biz kahvelerimizi içmeğe başladık. Affan cebinden bir paket sigara ile bir kutu kibrit çıkararak:

— Ben günde üç dört sigara içerim. Kendimi alıştırarak istemiyorum; dedi, sonra büyük ağabeylik tavrunu takınarak: — Sakın, sen de başlamıyasın; diye ilâve etti.

Biraz sonra ötede birasile ekmek peynirle meşgul olan Pavliye seslendi: — Biz bir parça hava alalım. Sen keyfiye bak!.. Dedi.

Çıktık. Doğruca arabaya gitti. Pavlinin yerine sıçradı, bana da: — Sen içeriye, arabaya gir, güzelce otur; diye emir verdi.

Ben girdim, arabaya kuruldum, o dizginleri eline aldı, derhal hayvanlar harekete geldi. Tam bu sırada arabanın kapısı

açıldı, bir türlü elimi uzatıp onu kapayamadım.

Araba yürüyordu. fakat nasıl?... Affan dizginleri kullanmıyor, hayvanlar bir türlü takib olunacak istikameti bulamıyarak sağa sola yalpa vuruyorlardı, araba da sallana sallana, bocalaya bocalaya ilerleyordu. Affan şaşırılmıştı, ben arabanın içinde bir kaza olacak diye sakır sakır titreyordum. Birden atlar iki büyük ağacın arasında ancak bir arabanın geçebileceği kadar dar bir aralığa daldılar ve aynı zamanda müthiş bir çatırdı ile arabaya sarsıldı. Arabanın açık kalan kapısı sağ taraftaki ağaca çarparak etraftan işitilecek kadar büyük bir gürültü ile yerinden kopmuş ve çamurlara yuvarlanmıştı.

Etraftan: — Arabacı!.. Arabacı!. Diye bir çığlık koştı. Pavli yıldırım süratle yettiği, yerine fırlayarak dizginleri Affanın elinden aldı; hayvanlar durdu.

Sonra Pavli, sapsarı, dudakları bembeyaz kesilen Affanın yüzüne bakmıyarak: — Gördün mü, beyim, yaptığın işi?..

Yerden kırık kapıyı aldı, evirip çevirip baktı, hasarın ehemmiyetini anladı; kapıyı arabanın içine koydu, daha sonra: — Dekat rıyanın on üç olduğunu büyük beyefendiye anlatırım. Dedi; daha sonra: — Haydi! Kahvecinin hesabını görelim de. İzmirle dönelim... Diye ilâve etti.

Biz süklüm büküm kahveye girdik. Affan paraları verdi; sonra ses çıkarmadan arabaya yerleştik. Gerisin geriye İzmirin yolunu tuttuk. Affan hep susuyor ve ikide birde elini saçlarının üzerinden geçirerek bir şeyler söylüyordu.

Tâ evin kapısında ağzı açıldı. Pavliye: — Kuzum Pavli! Dedi, sen büyük Beyefendiye bir şeyler söyleme. Ben Zarif ağaya anlatırım, o hem tamir masrafını, hem kapı yerine takılmaya kadar kaç gün işlemeyeceksen ziyanını tesviye eder.

Pavli: — Olur! Manasına başını eğdi, biz içeri girdik. Affan Zarif ağa ile uzun bir istişareden sonra neş'esini buldu. Gülümsiyerek bana: — Öyle bir seyran yaptık ki sen de şaş, ben de şaşayım... Dedi.

Ben zaten kâfi derecede şaş-

Bulmacalarımız

14 üncü devre bulmacalarını doğru halledip hediye kazanan okuyucularımızın isimleri

Birer Resim Kalemi Kazananlar

- 1 — Güzel San'atlar akademisi No, 103 Mustafa İlhan,
- 2 — Şişli: Halâskârgazi caddesi No, 264 Nusret Özlemir Ergin,
- 3 — Üsküdar: Açıkürbe yokuşu No, 8 Arif İptiş,
- 4 — Aksaray: Çakıra sokak No, 25 Saim,
- 5 — Denizyolları Kadıköy vapur iskelesi memuru İzzet Turgut,
- 6 — Kadıköy: Yeldeğirmeni Uzun Hafız sokak No, 69 Vedat Maî,
- 7 — Kasımpaşa: Akarca sokak No, 1 Hamdi Ergün,
- 8 — Beykoz: Fevzipaşa caddesi tuhaflyeci Bekir Vural,
- 9 — Fatih: Nişanca No, 17 Mehmed Anı,
- 10 — Adli Tıp Vedat Oyman,
- 11 — Ankara: Sihat Vekâletî Zat işleri umum müdürlüğü memurlarından Hilmi Yazıcı,
- 12 — Ankara: Yenışehir, Meşrutiyet caddesi No, 75 Neşe Aral.

Birer Dolma Kurşun kalem Kazananlar

- 13 — İzmit: Taşçılarbaşı No, 92 ft. çacı Hasan oğlu Nâzım Çaman,
- 14 — Ankara: Rıyaseticümhur bandosu Ali Bastoncu,
- 15 — Ankara: M, M, V, Hv, müstesarlığı Şb. 3 Bnb, Zihni Göktan,
- 16 — Milâs: 1 İlkokul öğretmeni Emin Öz,
- 17 — Adapazarı: Yenicami, Hacı hamza sokak No, 102 Hayri Özokan,
- 18 — Samsun: Eski defterdar oğlu Tevfik Sungur,
- 19 — Kırklareli: Camiîkebir Mah, Erikler caddesi No, 13 Erdoğan Eroğlu,
- 20 — Aksaray: Kemalpaşa mahallesi Yeşilbulumba sokak No, 28/1 Muzaffer Çelikköz,
- 21 — Çemberlitaş: Peykhanesokak No, 57 Rifat Yener,
- 22 — Sarayhanebaşı: Horhor caddesi No, 10 Sedef,

mıştım! Ve daha büyük bir kaza ile bitmesi pek mümkün olan bu seyrandan bu kadarcıkla kurtulmuş olduğuma memnundum ..

(Arkası var)

H. Z. Uşaklıgil

- 23 — İstanbul adliyesi memurlarından Nedim,
- 24 — Yerebatan: Çatalçeşme sokak No, 25 Âlim, Halim, Bedri ve Şen Âlimoğlu kardeşler,
- 25 — Sarıyer: Postahanesi yastıası, Gelibolu Kale caddesi No, 22 Mehmed Emin,
- 26 — Yüksek Mühendis mektebi Necded Güran,
- 27 — Sultanahmed: Işık sokak No 6/4 kat: 5 Turhan Ayku,

Birer Tırnak makası kazananlar

- 28 — Diyarbakır: Gazi okulu öğretmeni Afife Baybars,
- 29 — Alpullu: İstasyonaltı No, 90 Mübeccel Akacı,
- 30 — Bursa: Çatalfırm, Arabayatağ sokak No, 13 Nermin Uzel,
- 31 — Ankara: Keçiören, Tapabaş asfalt üzerinde ilk pembe evde Gönül Serim,
- 32 — Turgutlu: Turan yolu No, 187 Sevin Özbülge,
- 33 — Samsun: 19 Mayıs mahallesi Gazi caddesi No, 97 Sevin Yüngül,
- 34 — Gelibolu: Harmanlar sokak No 5 Feriha Yegül,
- 35 — Bolu: Tabaklar Mah, Hükümet caddesi No, 48 Türkân Erol,
- 36 — Söğüt: Son Posta mahabiri foto Rasih kızı Ferzan Hekimoğlu,

Birer Not defteri kazananlar

- 37 — Eskişehir: Cumhuriyet mahallesi, Tura sokak No, 17 Fikriye Meryem
- 38 — İzmit: Hacıhasan Mah, Çukureçeşme sokak No, 13 Şükran Alpaydın,
- 39 — Ankara: Yenışehir, Demirtepe Fevziçakmak sokak No, 16 Günay Altuğ
- 40 — Çatalca: Askeri posta 771 Tirm Nezihi Aslan eşi Leman Aslan,
- 41 — Afyon: Mintaka başveçeriner albay Kâzım Acarer kızı Şehbal Acarer
- 42 — Bursa: Hoca Aliefendi Csm sırası No, 9 Cavide Özkut,
- 43 — Amasya: Veteriner müdürü kızı Ayten Erder,
- 44 — Adapazarı: Çıtapazarı No, 47 Şakir Radop,
- 45 — Eskişehir: Hoşnadiye, Sökme sokak No, 10 Necded Recan,

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Afyonda

Vilâyete bağlı kazalara parti kongreleri bitti, Sandıklı'da idare heyeti seçimi yapıldı

Afyon (Hususi) — Vilâyete bağlı kazalardan en son olarak ve birbirini takib eden günlerde Dinar ve Sandıklı'nın da yıllık parti kongreleri yapılmış, bu suretle vilâyete bağlı kazaların bu işi sona erdirilmiş tir.

Vilâyet par - Ali Karagöz ti başkanı Ali Taşkapılı ile idare heyeti azasından Cemal'in nezaretleri altında toplanan bu kongrelerde nahiyelerden gelen partili murahhasların ileri sürdüklere dilekler müzakere edilmiş ve Ali Taşkapılı tarafından verilen gerekli izahat ve tatminkâr cevaplarla bu dileklerin özleşmesi temin olunmuştur.

Her iki kongrede partinin banisi Ebedî Şef Atatürk'ün hatırası tâziz edilip Milli Şef İnönüye saygı ve bağlılık duygularının tel grafla arzı kararlaştırılarak toplantıya son verilmiştir.

Kongre neticesinde Sandıklı kazası C. H. P. idare heyetine Ali Karagöz, Ahmed Gevrek, Mehmed Gülşen, Raşid İnceer, Ahmed Göleksiz, Mehmed Akbilgin ve Rauf Özen seçilmişler, bunlar da aralarında Ali Karagöz'ü yeniden reisliğe intihab etmişlerdir.

Kaş - Fethiye sınırındaki köprü tamamlanamadı

Kaş (Hususi) — Kaş parti teşkilâtının teşebbüsüyle Fethiye ve Kaş kazalarını birbirine bağlayacak olan Eşen çayı üzerindeki köprü'nün Kaşa düşen Kaş tarafı çoktan tamamlanmıştır. Ancak Kestep nahiyeye müdürünün tabvili yüzünden diğer kısım tamamlanamamıştır.

Bir arıza yüzünden Gemlik 4 gün ışiksiz kaldı

Nazilli, (Hususi) — Elektrik santralindeki ehemmiyetli bir arızadan dolayı dört gündüzenberi, Gemlik karanlık içindedir. Şehirde petrol mevcud olmadığından bu karanlığın acısı Gemlik için iki katlı olmuştur. Bu vaziyetin tekerrürü halinde belediyenin elindeki petrolden diğer Anadolu şehirlerinde olduğu gibi, derhal halka tevziata başlaması çok isabetli olur.

Tokad maarif müdürü Antalyaya tayin olundu

Tokad (Hususi) — Altı ay evvel vilâyetimiz maarif müdürlüğüne tyin olunarak vazifeye başlayan Ali Rıza Uysal Antalya maarif müdürlüğüne tayin edilmek suretile şehrimizden ayrılmıştır. Ankara Siyasal Bilgiler okulu idare muavinliğinden vilâyetimiz maarif müdürlüğüne naklen tayin olunan Abdullah Atal da gelerek yeni vazifesine başlamıştır.

KUÇUK HABERLER

★ Tokad defterdarlık muhasebe kâtiblerinden Zeki Türker 25 lira aslı maaşla terfian Erbaa kazası maliye tahsil memurluğuna naklen tayin olunmuştur.

★ Narlıdere köyü öğretmenlerinden Ali Rıza Özbaykal ile Urla kazası Yelki köyü öğretmeni İhsan Alptekin becayiş edilmişlerdir.

★ Ödemiş Cumhuriyet ilkokul öğretmeni Necdet Bingöl Bilecik vilâyeti emrine verilmiştir.

★ Sivasta açılan Sümer Bank yerli mallar pazarları köylü ile halkın her sahadaki ihtiyaçlarını intizamlı bir surette karşılamaktadır.

Bergamada

Bir lise ve bir hastane binası yapılmak maksadile bir hayır cemiyeti kuruldu

Bergama (Hususi) — Şehrimiz eskidenberi bir ortaokuldan ve bir hastaneden mahrum bulunuyordu. Bu ihtiyacı daima göz önünde tutan Bergamalılar bir cemiyet kurmuşlar ve bu iki binayı kurmak üzere hazırlıklara başlamışlardır.

Kaymakam Nihad Armanın riyasetinde kazamızın ileri gelen tüccar ve reñberleri arasında kurulan bir faal komite cemiyetin nizamnamesini hazırlamıştır. Nizamname makamca tasdik edilmiştir. Cemiyet derhal faaliyete geçmiştir.

Diğer taraftan Bergama, İzmir yolu üzerinde kasabanın yakınında olan 6 kilometrelik bozuk kısım dört aydır hâlâ tamamlanmamıştır. Müteahhid çok yavaş hareket etmektedir. Bundan maada Bergama, Kınık, Kınık Soma arasındaki köprüleri de pek bozuktur. Bilhassa Karadere köprüsünün yıkılan ayakları hâlâ yapılmamıştır. Nakil vasıtaları çay azmaklarından geçmeğe mecbur olmaktadır. Cuma köprüsü de aynı durumdadır. Keza Poyracık köprüsü de çökmüştür. Kınık yolu pek fena haldedir. Kış gelince buradan geçmek zor ve tehlikeli olacaktır.

Kazanın başlıca derdi umumî şoselerin zamanında tamirlerine alâka gösterilmemesidir.

Kaş belediye reisliği

Kaş (Hususi) — Kaş belediye reisliğine Süleyman Yıldırım ittifakla tayin edilmiş ve encümen azalıklarına da Hamid Çankaya ve Avni Erdem intihab olunmuşlardır.

Süleyman Yıldırım vaktiyle de belediye riyasetinde bulunmuş ve bu esnada memlekete bir iskele, bir cami ve iki odalı bir belediye binası inşa ettirmek suretile hizmette bulunmuştur.

EDEBİYAT

(Baş tarafı 3/1 de)

Bunu okuyan şöyle diyecek: Aşk olsun çocuğa! Ne açık satırlarla insanların içyüzünü çiziyor. Bu asırda dostluk, kuru lâfla. Adamın aklına esti mi, işte kahvedeki dostunu da, böyle, evdeki ceketi gibi bir köşeye asıp kendi yoluna, kendi havasına gider! Gördünüz mü, en basit birkaç sözle nasıl bugünkü insanlığı ve bugünkü insanlığın maddî tarafını anlatıyor! İşte içtimâî sanat'at'ın buna derler.

Oysaki hakikat tamamen bunun aksinedir. Şair, tanımasam da tanımış gibi söylüyorum, hiç bir dostunu kahvede veya gazinoda boş yere bekletecek ve onunla uzaktan alay edecek tabiatte değildir. Peki diyeceksiniz? O halde neden böyle düşünüp böyle yazıyor? Cevabım şudur: Çünkü yazarken asıl hakikatini değil, hakikatin benzerlerini ve aldaticılarını arıyor. Ne garib ki bizden evvel aldattığı kendisidir. Eseri de bunun için samimilikten uzaktır.

Hem bu, ne kolay işdir bilseviz! Meselâ roman mı yazacaksınız, işte size bu nevi beylik hakikate benzerliklerden bir mevzu ki sakız gibi yüz kere çiğnenmiş ve yazılmış da olsa ziyarı yoktur, tesiri gene basit okuyucular için emindir. Ha.. mevzuu unutuyorduk.. işte:

Aksarayda, yahud Fatih'te büyümiş bir mahalle kıızı.. isterseviz bir ahiretlik.. Bunu biraz geliştikten, güzelleştikten sonra alın, Şişliye götürün, yahud Şişli olmazsa, Taksime, Ayaspaşaya veya Adaya... Bir zenginle (genç veya yaşlı orası ehemmiyetli değil) evlensin, olsun bir hanımefendi... Arkasından bir sürü baplarla cemiyetin içyüzünü göstermek iddiasile sıralayın tenkidleri, karikatürleri, tipleri... Mahalle kıızı gittikçe bir lüks hanımefendi olsun, etrafında pervaneler gibi insanlar dolassın ve siz bütün hezel ve tahlil kabiliyetinizle mızrabını aynı tellerin üstüne vurun. Çıkan sesler, iddianızca hakikattir, cemiyetin hakikatidir!

Evet, bu, işin kolay tarafıdır ve bunun hakikatle alâkası git-

«Son Posta» nın spor tefrikanı: 142

Kara Ahmet

Güreş uzadıkça uzuyor!

Fakat Ahmed bunların hiçbirini yapmıyordu. Zira zorazı sökmeye çabalıyordu. Nihayet Dıramalı, kemini çengelliyerek önüne düşündü. Ve altına aidi.

Kara Ahmed, Dramalının altından kalkmak için şahlandı. Fakat muvaffak olamadı. Dıramalı, Ahmed'i yan kazığıle sıkıca bağladıktan sonra paçadan da tesbit etmişti. Dıramalı, bu oyunlarile Ahmed'i paça kasnağına almak istiyordu. Kara Ahmed, hasmının oyunundan kurtulmak için birdenbire paçasını kapırdığı ayağının üzerine oturdu. Bu suretle Dıramalının eli altında kalarak ezildi. Ve, bilmeceburiye paçadan pençesi kurtuldu. Yan kabığı da içten budayarak söktü ve dönerek hasmının paçasından kaptı. Dıramalı ile Ahmed arasında sıkı ve çetin bir boğsuma oldu. Nihayet Ahmed, bir baskı ile dönerek ayağa kalktı. İki hasım yine ayakta buluşmuş oldu. Güreş heyecanlı ve hızlı olduğu için seyirciler daima hareket halinde idiler.

Hergeleci, Ahmed'in abuk sabuk tutuslarına kızıyordu. Fakat bir yandan da kendi kendine söyleniyordu:

— Çocuk bir şey görmemiş ki?..

tikçe Ksavve de Montepen'in romanlarındaki hakikat gibi güllünç görünmeğe başlamıştır. Tevekkeli Rochefoucauld vaktile beyhude yere söylememiş: «Hakikat hiçbir zaman, hakikat gösterişlerinin yaptığı fenalık kadar iyilik yapatmamıştır.»

Hamdolsun ki edebiyattaki bu fenalık, nihayet kitabın içinde kalıyor. Kütleyle tesir edebilecek olan kitaba gelince, o, nihayet, bir canlılığın ve bir sanatın ifadesidir. Böyle eserlerde ise her şeyden evvel hakikatin kuvvetli damgası vardır. Fakat nerede her zaman o eser?..

Halid Fahri Ozansoy

Güreş uzadıkça uzadı. Üç saati buldu. Birbirlerine hainane hareket ediyorlardı. Boyunduruklar, tırpanlar, kemaneler girila gidiyordu. Lâkin bu, ezici güreşde Kara Ahmed hasmına ağır basıyordu. Esasen gaddar ve cür'etkâr bir karakterde yaratılmış olan Kara Ahmed, bütün tabiatlerini izhar etmekte idi. Dıramalı, Kara Ahmed'in ezici güreşinden yılmıştı. Fakat çok inadcı bir adam olduğu için yılmınlıklarını saklıyordu. Güreşin uzaması daha ziyade Dıramalıya dokunuyordu. Güreş uzadıkça Dıramalı daha ezgin bir hale geliyordu. Bunu gören Hergeleci, yanında bulunanlara:

— Güreş uzadıkça Dıramalı kendini koyuveriyor.. iyi dikkat ederseniz Ahmed, hâkimdir güreşe.. çok zora geliyor bu çocuk. Eğer güreşi öğrenirse bu cür'etkârlığıle önüne gelen hasımlarını birer birer ezer ve mağlûb eder.

Güreş son derecede ezici bir hale gelmişti. İki taraf da birbirlerini boğuyor ve kırıyordu. Dıramalı, canını dişine takmış hasmının bütün zorbazu kareketlerine karşı koyuyordu. Ve, üstede Ahmed'i hırpalayarak kendi hırpalandığı ortada ve âşikârdı.

Güreş, daha ziyade uzadı ve, beşinci saati buldu. Lâkin Dıramalıda da can kalmadı. Fena halde ezilmişti. Ensesi tırmık yarası ile yolunmuş bir halde idi Ahmed'in de ensesi ve, göğsü tırmık yarası ile çeteleye dönmüştü.

Güreş, daha doğrusu heyecanını kaybetmişti. Ustalıkla yapılan bir güreş olmadığı için heyecansız oluyordu. İki pehlivan zorbazu ile birbirlerini eziyordu

(Arkası var)

Daima iyiye, güzele, doğruya

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

BU SABAHKI HABERLER

Sovyet tebliği
Nalchik şehrinin
tahliye olduğunu
bildiriyor

Londraya göre Şark
cephesinde son vaziyet

Londra, 3 (A.A.) — Moskova'da nesredilen Sovyet gece yarısı tebliği:

İki İkinciteşrinde, kuvvetlerimiz düşmanla Stalingrad bölgesinde ve Tuapsenin şimal doğu kesiminde çarpışmışlardır.

Kuvvetlerimiz Nalchik şehri tahliye etmişlerdir. Şimdi şehrin cenub doğusunda düşman muharebe etmektedirler.

Diğer cephelerde kayda değer hiçbir değişiklik olmamıştır.

Londraya göre vaziyet

Londra, 3 (A.A.) — Almanlar Stalingrada bir gün evvel kaybettikleri mevzileri geri almak için müteaddid hücumlarda bulunmuşlar ise de bütün bu hücumlar püskürtülmüştür.

Müstahkem Alman mevzilerinin altısı işgal edilmiştir.

Moskova radyosu Almanların Stalingrada başka esaslı mevziden atıldıklarını bildirmiştir.

Kafkaslarda Nalchik tahliyesinden sonra Ruslar bu mevkin cenubu şarkısında çarpışmışlardır.

Almanlar, Sovyetlerin büyük mikyasta kuvvetlerle taarruza geçmek üzere olduklarını söylemektedirler.

İngilizler bir kısım
mihver kuvvetlerini
sahile sıkıştırdılar

Londra, 3 (A.A.) — El Alemeyn ile sahil arasında demiryolu mintakasında çarpışmalar büyük bir şiddetle devam etmiştir.

Alman esas mevzileri ile deniz arasında bulunan düşman kuvvetleri tecrid edilmişlerdir. Düşmanın bunu önlemek için sarfettiği gayretler boşa çıkmıştır. Ancak birkaç mihver tankı tecrid edilmiş olan kıtalara varabilmişlerdir.

Maamafih düşman tamamile kuşatılmış değildir.

Mihver piyadesi dar bir koridora malik bulunmaktadır. Bu koridorun tepeleri bölgesinde olup genişliği 3 kilometreden daha azdır. Bu ras tankların manevrasına müsaid değildir. Esas muharebeler Siydi Abdurrahmanda vukubulmuştur.

General Mihailoviç
bir mesaj neşretti

Londra, 3 (A.A.) — Nevyork radyosu General Mihailoviç'in şu mesajını okumuştur:

«Bugün, her zamandan daha fazla müttefiklerin nihai zaferinde edebilecekleriniz. Mihverciiler, devamlı olarak burada 30 tümen bulundurmaya mecburiyetindedirler.»

Piyasada istikrarı
sağlayacak ciddi
tedbirler bekleniyor

Ankara, İstanbul ve İzmir ticaret odalarından birer heyet Ankara'daki toplantıda bulunacak

İzmir, 3 (Hususî) — Ankara, İstanbul ve İzmir ticaret odalarından seçilecek birer heyet hafta sonunda Ankaraya gelecek ve Ticaret Vekâletinde yapılacak toplantıya iştirak edeceklerdir. Bu toplantılarda bütün memlekete şamil dahil ve hariçten alınan her nevi emtiyanın kâr nisbetleri tez elden tayin edilecektir. Mahsuller ve mamuller piyasalarında istikrarı sağlayacak ciddi kararlara intizar ediliyor.

Almanlara göre Sovyet ordusu
merkez cephesinde büyük bir
taarruz icrasına hazırlanıyor!

Berlin, 3 (A.A.) — Doğuda merkez kesiminde Sovyetlerin hazırlıkları göze çarpmaktadır. Rus baş kumandanlığının ikinci bir kış taarruzu yapmak üzere hazırlanmakta olduğu sanılmaktadır. Ruslar ehemiyetli takviyeler almışlardır. Bu kesimde yeni bir zırhlı tugay, 4 motörlü tugay, bir avcı tümeni getirilmişlerdir. Maamafih bunlar fena tec-

El Alemeynde..

(Baş tarafı 1 inci sayfada) miye muvaffak olmuşlardır. Bir toplanma hareketinden sonra, mühim zırhlı kuvvetler ve bir İngiliz piyade tümeni, kayıblara bakmadan, bu mahalli muvaffakiyetle istismar etmeye ve bunu geniş ölçüde bir hareket için hareket noktası haline getirmeye teşebbüs etmişlerdir. Bununla beraber krip sırtı vaziyetindeki Alman mevzileri, hücumu, Mareşal Rommele Alman - İtalyan zırhlı teşkillerini ve birkaç piyade alayını toplamak vaktini ve recek kadar uzun müddet tutmuşlardır. Öğe üzeri, şahsan Rommelin kumandasında Alman karşı hücumu başlamış ve bu hücum merkezde düşmanın hücum hattına kadar varmıştır. Bunun üzerinedir ki müdafaa sistemi dahilinde saatlerce süren büyük bir tank muharebesi olmuştur. Tasavvur edilemeyecek derecede şiddetli mahiyette göğüs göğüs

birçok çarpışmalar cereyan etmiştir. Harekât, sonunda Mihverin sarıh bir zaferi ile neticelenmiştir. İngiliz kuvvetleri, intizamı zamsız bir halde geri çekilmeye ve evvelce kazandıkları bütün araziyi terke mecbur bırakılmışlardır. Birçok tank tahrib edilmiş, yakılmış veya muharebe harici bırakılmıştır. Bundan başka işler bir halde 18 tank çevrilmiştir. Bu tankların mürettebatı teslim olmuştur. Alman piyade teşkilleri, düşman zırhlı teşkillerinin tahribine kuvvetli surette yardım etmişlerdir.

İngiliz tebliği
Kahire 2 (A.A.) — Ortaşark İngiliz müşterek tebliği:
31 İkinciteşrin 1 Sontesrin gecesi, düşman demiryolu ile sahil arasında kendi mevzilerinin batısında yer almış bulunan kıt'alarımıza taarruz teşebbüsünde bulunmuşlardır. Piyademi, elinizdeki araziye muhafaza etmiş ise de birkaç düşman tankı, düşman piyadesinin işgal etmekte bulunduğu mevziye ulaşmaya muvaffak olmuştur.

Dünkü gün düşman yarma teşebbüsü yapmamıştır. Muharebe çevresi ve düşmanın ileri iniş alanlarıyla tepe, İkinciteşrinin son gecesinde dün bombalanmıştır. Hafif bomba uçaklarımız ve av bomba tayyarelerimiz düşmanı Libya çölünde hırpalamaya devam etmişlerdir.

Mihver mukabil taarruzu
Londra 2 (A.A.) — El Alemeyn cephesinin sahil kesiminde, şiddetli muharebeler sonunda sekizinci ordu Alman hatlarını yarmağa muvaffak olmuş, sonra da şimale doğru dönerek Mihver kuvvetlerinin kısmı küllisile mühim müfrezeler arasındaki irtibatı kesmiştir.

Daily Express gazetesine göre, bu İngiliz ileri hareketi denize kadar yayılmış ve Rommel ordusunun sağ cenabını teşkil eden seçme kuvvetlerin arkasile irtibatı kesilmiştir. Cumartesi günü gün doğarken bu kuvvetlerden kalma münferid kıt'alar bazı müstahkem noktalarda hâlâ dayanmakta idiler. Muharebe Cum. a akşamı, beş sat süren şiddetli bir top ateşinden sonra, başlamıştır. Almanlar, en önde bulunan İngiliz kuvvetlerine karşı yapılan taarruzları bizzat Rommelin idare ettiğini bildirmekte-

dirler. Bn harşı taarruzlar püskürtülmüş ve düşman ağır kayıplara uğramıştır.

Alman tebliği

Berlin 2 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Alman - İtalyan kıt'aları tarafından El Alemeyn cephesinin şimal kesiminde yapılan karşı taarruz, dünkü gün de devam etmiştir. Mevzilere girmiş olan düşman, bilhassa bir Avustralya tümeninin bulunduğu kesimde önemli kayıplarla püskürtülmüştür.

Alman - İtalyan uçaklarının taarruzları bilhassa düşman bataryalarına tevcih edilmekte idi. Bombaların doğrudan doğruya isabetleri birçok topları susturmuştur. Refakat avcıları 4 İngiliz av uçağını düşürmüşler, kendileri hiç bir kayba uğramamışlardır.

Cumhuriyet bayramı
münasebetile İtalyada
destane neşriyat

(Baş tarafı 1 inci sayfada) ilânının on dokuzuncu yıldönümü münasebetile Türkiye'de yapılan tezahürler İtalyada derin bir maks bulmuştur.

Romada belirtildiği gibi, İtalyada faşizm iş başına geldiği gün denberi İtalyan milleti, dâhi Şef Atatürkün sevk ve idaresinde Türkiye'de başarılan muhteşem kalkınma eserini memnuniyet ve takdirle karşılamıştır. İtalya, Türkiye'yi ilgilendiren meseleleri her zaman anlayış zihniyeti ile mütalea etmiş ve siyasetini Türkiye'nin istiklâline riayet esasına istinat ettirmiştir. Mazide kalan bazı nazik safhalar münhasıran başka devletlerin tahriki müdahaleleri neticesinde doğmuştur. Bu devletler bazan İtalyanın Akdenizdeki emniyetini tehdit edecek şekilde müdahalelerde bulunmuşlardır.

Türk İstiklâl savaşının on dokuzuncu yıldönümü münasebetile, İtalyan gazeteleri Akdeniz cumhuriyetinin refahı için en samimi temennilerini izhar etmişlerdir. Gazeteler bu vesile ile yazdıkları yazılarda iki memleket ve iki millet arasında mevcut dostluk münasebetlerini bozabilecek mahiyette teşebbüslerin bir dah tekrür etmeyeceği ve hatü sade memnuniyetlilik doğurabilecek hâdiseler bile zuhur etmeyeceği ümidini de izhar ediyorlar.

Mussolininin harbin başında da söylediği gibi İtalya, düşmana âlet olmanın her memlekete daima hürmet etmiş ve edecektir.

Anadolu Ajansı idare
müdürü vefat etti

Ankara 2 (A.A.) — Anadolu Ajansı idare müdürü Ahmed Akar, bu sabah bir kalb sektesi neticesi olarak vefat etmiş ve öğleden sonra namazı Hacıbayramda kılindikten sonra cenazesi Asri Mezarlığa gömülmüştür.

Anadolu Ajansı bir çeyrek asırdanberi matbuat âleminde ve 18 yıldanberi de çatısı altında çalışmış Akarın ölümünden derin teessür duyar.

Milli Şefin nutku
yurdun havasını
ferahla doldurdu

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Reisimiz bu nutkule yolunuza bir klavuz ışığı tutmuştur. Milli Şef nutuklarına bu yıl Büyük Millet Meclisinin millet işleri üzerinde müstesna şartlar içinde vazifeye girişeceği sözleriyle başlamıştır.

Falih Rifki Atay Cümhuriyetimizin dünyanın vaziyeti hakkında söyledikleri sözleri tekerarladıktan sonra yazısına devam ederek diyor ki:

«Reisimiz, patladığı gündenberi dünya harbine memleketimizin en ziyade bugün yaklaşmışına Büyük Millet Meclisinin dikkat nazarını çekmiştir. Bütün vatandaşlar uyumukluk ile vazife ve mesuliyet şuuruna her zaman fazla bağlı bulunmalıdır. Ordumuzu kuvvetlendirilmek için hiç bir fedakârlığı esirgememeliyiz. Hakiki vaziyetimizi gölgelendiren ve bulandıran manevi tesirlerden uzak bulunmalıyız.»

Falih Rifki Atay Milli Şefin pahallılık hakkındaki sözlerinden sonra hükümetin yeni tedbirlerle buna karşı koyacağını söyleyip nutukta tasrih edilen kötü niyetlilerin estirmiş oldukları havaya temas ediyor ve diyor ki:

«Reisimiz hatırlıyor ki, hükümetin işe işleri yolunda sarfettiği gayretlere iki senedenberi yardım edilmemiştir. İtimad havasını bozanlar doymaz çiftlik ağası, böyle zamanları büyük fırsat sanan tacir ve birkaç politikacıdır.»

İşte bunlar yüz karalarımızdır. Fakat üç beş yüzü aşmayan bir insanın zarar vermelerini önleyeceğiz. Hükümet Meclisle elbirliği ederek en iyi tedbirlerle bunları bertaraf edecektir.

Dünkü nutuk havayı ferahla doldurmuş, iyi niyetlere sevk ve ferah vermiştir.

Bu memleketin hakiki evlâdları milli siyasetin muvaffak olmasından gayri hiç bir niyet taşımıyorlar. Elverir ki bize düşen vazife ve salâhiyeti hakkile bazaralım:

Hepimiz parolayı tekrarlıyalım:

Vatan için tehlike hali vardır. Milli kurtuluş vazifeleri gösterilir de Türk milleti onları dinlememezlikten gelir mi?»

Piyasada

Millî Şefimiz İsmet İnönünün Pazar günü söyledikleri tarihi nutuk şehrimiz piyasasındaki ticarlar arasında çok müsaid bir hava yaratmıştır. Bilhassa şehrimiz piyasasında ötedenberi doğrulukları ve namuslarıle tamman tacirlerimiz bu nutkun kara borsa vurguncularına bir darbe teşkil ettiğini söylemektedirler. Filhakika yaptığımız tahkikata nazaran dündenberi kara borsa bariz bir durgunluk ve çekingenlik göze çarpmaktadır. Bu çekingenlik bilhassa zahire piyasasında kendini fazla hissettirmiş ve piyasada bazı gıda maddeleri bollanmaya başlamıştır.

Japon donanmasına
indirilen yeni darbe

(Baş tarafı 1 inci sayfada) ve deniz muharebesine dair olarak bugün öğleden sonra cenub sahilinde çevresi kumandanı visamiral Halsey, Birleşik Amerika donanma baş kumandanlığına aşağıdaki raporu göndermiştir:

Düşmanın Zulkaku sınıfından tayyare gemisine şiddetli bomba isabetleri kaydedilmiştir.

Aynı sınıftan diğer bir tayyare gemisine daha az şiddetli iki isabet kaydedilmiştir. Longo sınıfından bir zırhlıya 2 şiddetli bomba isabeti kaydolmuş, diğer bir zırhlıya da bir ağır bomba düşmüştür.

Tikuma sınıfından bir kruvazöre daha az şiddetle 5 bomba isabet etmiş, bir ağır kruvazör, bir torpil yararı, diğer bir ağır kruvazör de iki torpil yararı almıştır. Bunlardan basha 100 den fazla düşman uçağı tahrib edilmiştir. 50 uçağın daha tahrib edilmiş olması muhtemeldir.

Son Posta matbaası:

Neşriyat Müdürü: M. Sam. Karayel

SAHİBİ: A. Ekrem USAKLIOĞLU

Almanlar Alagir
şehrini aldılar

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

fakiyetle yapılan çetin muharebeler esnasında yeni ileri hareketler kaydetmeye muvaffak olmuştur.

Birkaç düşman grubu kuşatılmış, imha edilmiş ve müteaddid karşı taarruzlar püskürtülmüştür.

Terek'in batısında Alman teşkilatları tarafından çok artızlı arazi üzerinde yapılan taarruz, müteaddid çayların öte tarafta kendini şiddetle müdafaa eden düşmanı püskürtmek suretile neticelenmiştir. Alagir şehri alınmıştır.

Hava ordusu, kara ordusunun saavazlarını desteklemiş ve kıt'atopuluklarıle Örcinkitçe şehrinin demiryollarına hücum etmiştir.

Stalingrad cenubunda münferid zırhlı arabalarla desteklenen düşmanın yeni hücumları, bir kere daha akim kalmıştır. Şehrin şimalinde Sovyet kıt'aları, yeniden boşa çıkan bir ihraç teşebbüsünde bulunmuşlardır.

İki topçeker ve karaya asker çıkarmağa mahsus 2 büyük tekne batırılmış. 1 topçeker hasara uğramış ve yüzlerce esir Alman hatlarına getirilmiştir. Rumen bomba uçakları Don kesiminde demiryollarına tevcih ettikleri hücumlarda muvaffakiyetler kaydetmişlerdir.

Sovyet tebliği

Moskova 2 (A.A.) — Sovyet ögüle tebliği:

Stalingrad bölgesinin birkaç kesiminde karşı taarruza geçen kıt'alarımız Almanları bazı müstahkem mevkiilerden çıkartmışlardır. Yapılan şiddetli bir savasta muhafız birliklerimizden biri, 250 kadar Almanı yok etmiştir. Şehrin müdafileri büyük bir cesaretle ve zekâ eseri göstermişlerdir. Almanlar ta-

rafından kuşatılmış bir ev, 24 saat müddetle bir tek Sovyet askeri tarafından müdafaa edilmiştir. Bu asker, düşmanı uğraştırmağa muvaffak olmuş ve sonunda düşman püskürtülmüştür.

Stalingrad sokaklarında 6 gün devam eden savaş esnasında bir Sovyet askeri 58 Alman öldürmüştür.

Stalingradın batı şimalinde devriyelerimiz düşman müdafaa hatlarına girmişler ve bir bölük düşman piyadesini yok etmişlerdir. Topçu ateşimiz, düşman piyadesinin bir topluluğunu dağıtmış, 2 batarya ile 6 blokhavı tahrib etmiştir.

Nalchik bölgesinde büyük müdafaa muharebeleri olmuştur. Topçu müz 4 düşman tankını tahrib etmiş tir. Asker nakleden 12 kamyon ve 5 top keza tahrib edilmiştir.

Stokholme göre

Stokholm 2 (A.A.) — Stalin grada karşı Almanların yaptıkları taarruzlar hafiflemiş ve karşı taarruza geçen Ruslar arazi kazanmışlardır. Şehrin cenubunda bulunan kesimde Rus kuvvetleri Alman birinci hattına girmişler ve yüzlerce Almanı öldürmüşlerdir. Volga nehrinin batı sahilinde bulunan Rus tümenleri mahdud ölçüde bir karşı taarruza geçmişlerdir. Almanların Don - Volga muharebesi için muharebe hattına 100 kadar tümen getirdikleri ve bu tümenlerin Alman ordusunun güzide kıt'alarından müteşkil olduğu teyyüd etmektedir.

Bu harb sahası üzerinde Almanları 250.000 ölü verdikleri söyleniyor. Binaenaleyh, yaralıları da dahil olmak üzere 750.000'in şimdiki kadar kayıpları 750.000'e varmaktadır.

Erzincanda zengin
bir kömür madeni
bulundu

(Baş tarafı 1 inci sayfada) memur evi yaptırmış, kömür çıkarmağa başlamıştır. Şimdiki kadar tonlarca kömür stok edilmiş ise de yol olmadığı için şehre nakledilememiştir. Bunun için ocaklardan Trabzon - Erzincan şosesi olan Sipriköy şosesine kavuşmak üzere muntazam bir çözenen yapılması hususunda Nafia Vekâleti yirmi beş bin lira göndermiş ve yolun yapılmasına nafia müdürünü memur etmiştir.

Memurlara elbise ve
ayakkabı tevziatı

(Baş tarafı 1 inci sayfada) memur ve müstahdemlerin maas ve ücretlerine göre üç gruba ayrılmaktadır. Birinci grupta bulunanların kendilerine ayakkabı ve gene kendilerine karlarına elbiselik kumaş, ikinci grupta bulunanların kendilerine ve karlarına sadece elbiselik kumaş, üçüncü grupta bulunanlara ise yalnız kendilerine kumaş verilmesini sağlamaktadır.

Yeni neşriyat

«Perde ve sahne»

Bu birieik sinema ve tiyatro mecmuasının II. Tesrin sayısı birçok kıymetli yazılar ve zengin resimlerle çıkmıştır. Tavsiye ederiz.

Bu Akşam SÜMER Sinemasında
3 büyük yıldız fevkalâde bir filmde
JEAN ARTHUR - MELWIN DOUGLAS -
ve FRED MAC - MUURAY
eğlendiren ve gasyeden bir mevzuda olan
NE ÇOK KOCAM VAR!
Nükteli ve cazibeli komedisinin ilk traesidir.
Bu akşam için yerlerinizi evvelden aldınız.

Guy de Maupassant'ın ölmez eseri:
FAHİŞENİN KIZI
(Yvette)
Kathe Dorseh'un son ibdatı
Aşkın baş döndürücü şehvet ve ihtiraslarıle sukut eden bir ana...
Gayrimişru bir izdivacıın mahsulü babası bir kız...
Pek yakında ŞARK'da

Yeni umumî meclis dün valinin nutkile içtimalarına başladı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)
Vali ve belediye reisi meclisi açarken aşağıdaki nutku söylemiştir:

Valinin nutku

İstanbul Umumi Meclisinin muhterem azaları, İstanbul umumi meclisinin dördüncü intihab devresinin birinci yılı toplantılarını açıyorum. İstanbul gibi büyük, ehemmiyetli, kıymetli bir şehri ve onun çerçevesindeki kazaları temsil etmek üzere seçilmiş güzide zevat ile iş birliği ve arkadaşlık etmek benim için hem bir zevk, hem de bir iftihar vesilesi olacaktır. Bugünden itibaren ifasına başlamış bulunduğumuz yeni vazifenizden dolayı sizleri tebrik ederim ve hepinizin yüksek şahsında vilâyetimizin muhterem ahalisini selâmlamak bahtiyarlığını kazandığım için duyduğum haz ve iftihar da ayrıca söylemek isterim.

Aziz arkadaşlar, Milli Şefimiz, Cümhurreisimiz ve en büyüğümüz İsmet İnönü'nün dâhiyane idaresi, kıymetli rehberliği ve himayesi altında en müşkül şartlar içinde dahi yükselme ve ilerleme yolunda olan Türk milleti yer yüzünün hizmet edilmeğe en çok layık üstün kabiliyet ve kıymette yüksek bir milletidir; Türk milletinin hizmetinde olmak değer biçilmeye bir şereftir; hepiniz şimdiye kadar elbette muhtelif sahalarda milletimize hizmet etmek imkânlarını bulmuş, Türk milletine elbette daha faydalı olmuş ve millet için çalışmak zevkini tatmış kimselersiniz; kıymetli çalışmalarınızı bundan sonra da belediyeçilik sahasında devam ettireceksiniz. Bu çalışmanın verimi şüphesiz büyük olacaktır, İstanbul vilâyeti halkı bu verimden azami derecede faydalanacaktır. Kanunlarımız size bir yandan bütün mülhak kazalarla birlikte İstanbul vilâyetini, öte yandan belediye hududları dahilinde sınırlanmış olan İstanbul şehri temsil etmek vazifelerini vermiştir. Vilâyetimizin maarif, sıhhiye, Baytarlık, nafia, ziraat ve benzeri sahalardaki ihtiyaçları meclisinin kıymetli mesaisile düzenleneceği gibi şehrimizin ahalî ihtiyacı ve zaruretleri aynı suretle değerli çalışmalarınızdan cevap olacaktır.

Memleketimizin baş şehirlerinden biri olan İstanbulun sahası geniş, nüfusu kalabalık ve ihtiyaçları pek fazla çeşitlidir. Normal zamanlarda dahi karşılama güç olan bu işler, bilhassa yaşadığımız günlerin hususiyeti

ve fevkalâdeliği gözönünde tutulursa kolayca anlaşılabilir ki her zamankinden ciddi mesai ister. İstanbulu temiz tutmak, İstanbulun tarihi kıymeti ve tabii güzelliğe ahenkli bir imar faaliyetini devam ettirmek ve İstanbul halkının hayatı, sıhhi, bedii isteklerini yerine getirmek elbette düşüncelerimizin başındadır, fakat daha evvel ve her şeyden evvel yaşadığımız fevkalâde günlerin doğurduğu zaruretleri birinci plâna alarak halkın hayatını kolaylaştırmak, işe darlığını gidermeğe çalışmak ve geçim sıkıntısını hafifletici tedbirler almak lazımdır. Bu ehemmiyetli nokta üzerinde çalışmak ve alelum diğer vazifelerimizi yapabilemek için kendimizi içtima devrelerle mukayyed saymamanızı bilhassa rica ederim.

İstanbul umumi meclisinin toplantılarında değerli fikir ve çalışmalarınızdan istifade edeceğimiz muhakkak olmakla beraber meclis dağıldıktan sonra da azanın vilâyet, belediye ve millet işlerinde bize daima yardımcı olmasını ve her zaman millet yolundaki çalışmalarımızı kolaylaştırmak için düşüncelerile, bulgularını tedbirlerle, şahsî mesai ve müzaharetleriyle bizi kuvvetlendirmelerini rica ediyorum. Ve bunu memleketimizin sarılı bulunduğu şartların istilzam ettiği bir zaruret olarak belirtmekte fayda görüyorum.

Muhterem arkadaşlar, Sözlerimi bitirirken hepinizi tekrar tekrar, ayrı ayrı hürmet ve muhabbetle selâmlar, mesainizde hayırlı muvaffakiyetler temenni ederim.

Riyaset divanı seçimi

Valinin nutkunu müteakib azadan Ahmed Halid Yaşaroğlu ve Atif Ödül söz alarak umumi meclisin her sahada gayretle çalışacağını bildirmişler ve valiye teşekkür etmişlerdir. Bundan sonra riyaset divanı seçimine geçilmiş, riyaset divanına Faruki Dereli, Abdülkadir Karamürsel, Meliha Avni Sözen, Safiye Erol, Ekrem Tur, Sadi Özden seçilmişlerdir. Müteakiben daimi encümen azaları intihabına başlanmış, reylerin tasnifi neticesinde Refik Ahmed Sevengil, Avni Yağız, Hüsnü Alaflı, Ali Sami Yen, Cevdet İlkray, Ahmed Halid Yaşaroğlu, Said Özsoy doktor Ali Turhanın encümen seçildikleri anlaşılmıştır.

Daimi encümen intihabından sonra ihtisas erdemenleri seçilmiş, her hafta Pazartesi Perşembe günleri toplanarak üzere içtima nihayet verilmiştir.

Hergün

(Baş tarafı 2 nci sayfada)
kabul edilmesinden büyük sevinc duyacağız.)

Avrupada tarafsız veya harbi dışı devletlerin sayısı eksiklikle beşe indi. Toprak, nüfus ve kuvvet bakımından bu beş devletin en büyüğü Türkiyedir. İstikbalde büyük küçük bütün devletlerin nasıl bir sulhe kavuşmaları icab ettiği ve kavuşacakları hakkında bu hüküm veren ise dürüst politikasını her iki tarafa da aynı kanaat ile teslim ettirmiş olan Türkiyenin bütün dünyada hürmet, saygı ve takdirle anılan Büyük Şefi veriyor, bu kısa cümle hududlarımızı aşarak dövuşen âlem üzerinde büyük akisler yapsa yeridir.

Millî Şef Millet Meclisinin açılış nutkunda dünya vaziyetini bu suretle anlattıktan sonra Türkiyenin durumuna geçmiş tir.

Türkiye muharebenin dördüncü yılına silâh kuvvetini artırmış olarak girdi, politikası hiç değişmemiştir. Cesareti, azmi, kendisine güveni ilk günlerin ayıdır. Buna karşılık «suursuz bir ticaret havası, haklı sebepleri çok aşan bir pahalılık belası vatandaşımıza ızdırab» vermiştir.

Millî Şef bu sahada dinlerken müşahede karşısında yüreğinin sızlamış olduğunu yakından duyuyoruz. Fakat iktisadî sahada uğradığımız derd hem şrizi, hem

Söz arasında

(Baş tarafı 3/1 de)
mezah hakkı ve tellâliyelik istemeye başlamış.

Nihayet Hindistanda muvakkat bir surette kurulan Felemenk mahkemesi bu paranın (14) bin florenninin yeleği satın alana, (10) binini yeleğin asıl sahibinin veresesine, (5) binini de mezah idaresine vermek suretile meseleyi halletmiş.

Takdir edersiniz ki hâdis bir mahkemeyi terletecek kadar giriftir ve Süleymanvari bir hükme ihtiyacı göstermiştir.

Askertlik işleri

Şubeye davet

Fatih Ask. Şubesinde:

Şubemizde kayıtlı yedek ölçme teğmen Kâmil oğlu 322 doğumlu Rıza (46318) ikametgâh olarak kaydettirdiği Kuruluş No. 173 Gülmeyya apartmanından ayrılımsı, verdiği adresine sebeye bildirmemiş olduğundan buldurulmamaktadır. Hem şubeye müracaatı ve muntazamı bilen ve tanyan varsa nerede olduğunun şubeye haber vermesi ve 48 saat zarfında şubeye müracaat etmediği takdirde hakkında 1976 sayılı kanun hükmüne göre kanuni muamele yapılacağı ilân olunur.

de sun'idir. Birçok tehlikeleri defalarca yenmesini bilmiş olan Türk vatani bu derdi de yenmesini elbette bilecektir. Fakat bu bahise müstakilen avdet etmek daha munasib olur.

Ehem Uşaklıgil

Eczacıların

Nazarı Dikkatine:

Diyüretlik kabilyetle maruf

"EUPHYLLIN,, in

Tablet ve intravenöz ve İntramüsküler ampullerile Süpozitivarları Süpozitivarları gelmiştir.

Bilümm ecza depolarından tedarik edilebilir,

Piyasada bulunmadığı takdirde Türkiye umumi acentası:

FNECHTEL'e

Posta Kutusu 139

müracaat edilmesi rica olunur

TIYATROLAR

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatroları

Bu akşam saat 20,30 da

Dram Kısmı:

NUH

Yazan: Andre Obey

Türkçeşi: Mübcecel Yazar

Komedi Kısmı

ASRİLEŞEN B A B A

Yazan: Spiro Melas

Türkçeşi: A. Hacopulos

Cumartesi ve Pazar günleri 15,30 da

matine

SADİ TEK TIYATROSU

Bu gece

ÇAM SAKIZI

Vodvü 3 perde

KURTULUŞ

Doktorlar, bankacılar, kâtibler mühendisler velhâsil bütün mürekkepli kalemle yazı yazarlar mürekkebin ceberine akmasından, kurumasından ve, ucun bozulmasından kurtaran yegâne

HAKİKİ KURTULUŞ
P. 8108 - 6318
DOLMA KALEMİ

Mürekkepli kalemle yazı yazmak mecburiyetinde olan halkı hakikaten bu eziyetten kurtarmıştır.

UCU aşınmaz bol mürekkeblir. Kuvvetli basılırsa 4 kopya çıkarabilir.

KURTULUŞ DOLMA KALEMLERİ DEPOSU
İSTANBUL HAVUZLU HAN No. 1

NEVROZİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma

Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser.
İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

ZAYİ — Alemdar nüfus memurluğundan aldığım nüfus tezkeremi ve askerlik terhis vesikamı kaybettim. Yenilerini çıkaracağımdan eskilerinin hükmü yoktur.
Mustafa oğlu İbrahim 319 İstanbul

ZAYİ — Edirne nüfus memurluğundan aldığım nüfus tezkeremi kaybettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur. Bulan olursa insanıyet namına Son Posta gazetesine teslim edilmesini rica ederim.
Şişhane karakolu Mekteb sokağı No. 32 Yaseflâçlı

ZAYİ — Şehremini nüfus memurluğundan aldığım nüfus kâğıdımı kaybettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur.
Dimitri Yorgiyadis

ZAYİ — Beşiktaş nüfus memurluğundan aldığım nüfus tezkeremi kaybettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur.
Üsküdar Selimiye Şerifkuyu Sok. No. 2 Hüsnüye Alacaklı

TÜRK TİCARET BANKASI A.Ş.

Öksürük ve Bronşit

TURAL

Komprimeleri derhal geçirir.

KUTUSU 35 KURUŞTUR.

Açık eksiltme ilânı

Sümer Bank iplik ve dokuma fabrikaları müessesesi Defterdar fabrikası müdürlüğünden:

27/10/1942 tarih ve 938 No. lu hükmümüz üzerine fabrikamıza vukubulan müraacaat usulü dairesinde teklif edilerek teslim edilen fiatlar haddi tayinini bulmamış olduğundan inşaatı pazarlık suretile ihalesi kararlaştırılmıştır. Tatil günleri 5/11/1942 Perşembe günü saat 13 de Defterdar fabrikasında aynı şekilde yapılacak pazarlığa iştirakleri ilân olunur. (1035)

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Muhammen bedeli (1735) bin yedi yüz yirmi beş lira olan muhtelif renk ve evsafda (4000) dört bin Kg. toz boya (9 İkinciteşrin 1942) Pazartesi günü saat (15,30) on beş buçukta Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (129) yüz yirmi dokuz lira (38) otuz sekiz kuruşluk muvakkat teminat, kanunun tayin ettiği vesikalarla tekliflerini muhtelif zarflarını aynı gün saat (14,30) on dört otuz kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.
Bu işe aid şartnameier komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (830)

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 24 Birinciteşrin 1942 vaziyeti

AKTİF

Kasa:	Lira
Altın: Safi kilogram 74.616.476	Lira 104.954.043.09
Banknot	» 12.259.370.50
Ufaklık	» 159.476.69
Dahildeki muhabirleri:	» 656.907.61
Hariçteki muhabirleri:	» 34.436.174.53
Altın: Safi kilogram 24.482.201	Lira 34.436.174.53
Altına tahvili kabul serbest dövizler	» —
Diğer dövizler ve borçlu Kliring bakiyeleri	» 54.071.003.80
Hazine tahvilleri:	» 88.507.178.39
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı	Lira 158.748.563.—
Kanunun 6-8 inci maddelerine tevfiikan Hazine tarafından vakti tediyat	» 24.305.462.—
Senedat Cüzdanı:	Lira 395.730.990.41
Ticari Senetler	» 395.730.990.41
Esham ve tahvillât cüzdanı (Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı)	Lira 45.004.399.93
(tahvillât (tibari kıymetle))	» 10.506.443.24
(Serbest Esham ve Tahvillât:)	» 55.510.843.17
Avanslar:	» 1.121.52
Altın ve döviz üzerine avans	Lira 7.809.563.—
Tahvillât üzerine avans	» —
Hazineye kasa vâdeli avans	» 250.000.000.—
Hazineye 3850 No. lu kanuna göre açılan altın karşılıklı avans	» 4.500.000.—
Hissedarlar:	» 10.825.019.37
Muhtelif:	» 1.065.357.614.75
Yekta	1.065.357.614.75

PASİF

Sermaye	Lira
İhtiyat akçesi:	Lira 15.000.000.—
Adi ve fevkalâde	» 9.412.135.73
Hususî	» 6.000.000.—
15.412.135.73	
Tedavüldeki banknotlar:	Lira 158.748.563.—
Deruhte edilen evrakı nakdiye Kanunun 6-8 inci maddelerine tevfiikan Hazine tarafından vakti tediyat	» 21.305.462.—
Deruhte edilen evrakı nakdiye bakiyesi	Lira 134.443.101.—
Karşılığı tamamen siltin olarak ilâveten tedavüle vaziedilen Reeskont mukabili ilâveten tedavüle vaziedilen	» 45.000.000.—
Hazineye yapılan altın karşılıklı avans mukabili 3902 No lu kanun mücbince ilâveten tedavüle vaziedilen	» 283.500.000.—
679.043.101.—	
MEVDUAT:	Lira 105.665.193.07
Türk lirası	» 1.234.164.07
Altın tahvili kabul dövizler	» 877.422
3850 No. lu kanuna göre hazin ve açılan avans mukabili tevdi olan altınlar:	» 78.124.167.90
Safi kilogram	» 55.541.930
78.124.167.90	
Döviz Taahhüdâtı:	Lira —
Altına tahvili kabul dövizler	» —
Diğer dövizler ve alacaklı Kliring bakiyeleri	» 26.375.893.79
Muhtelif	» 114.502.959.24
145.878.853.03	
Yekta	1.065.357.614.75